

T.C.
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI ve ÖĞRETİMİ BİLİM DALI

ANADİLİ İNGİLİZCE OLMAYAN
AKADEMİSYENLERİN YABANCI DİL
KAYGILARININ VE İLETİŞİM KORKULARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
Seda ARSLAN HAN

DANIŞMAN
Doç.Dr. Ali Osman ENGİN

KARS- 2016

T.C.

**KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYALBİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİMDALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİMİ BİLİM DALI**

**ANADİLİ İNGİLİZCE OLMAYAN
AKADEMİSYENLERİN YABANCI DİL
KAYGILARININ VE İLETİŞİM KORKULARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**HAZIRLAYAN
Seda ARSLAN HAN**

**DANIŞMAN ve JÜRİ ÜYELERİ
Doç. Dr. Ali Osman ENGİN
Yrd. Doç. Dr. Selami SÖNMEZ
Yrd. Doç. Dr. Halil İbrahim KAYA**

KARS- 2016

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Seda ARSLAN HAN tarafından hazırlanan **Anadili İngilizce Olmayan Akademisyenlerin Yabancı Dil Kaygılarının ve İletişim Korkularının Değerlendirilmesi** başlıklı bu çalışma, **27.06.2016** tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda **başarılı** bulunarak jürimiz tarafından **Eğitim Bilimleri Anabilimdalı** 'nda **Yüksek Lisans tezi** olarak **oy çokluğuyla kabul** edilmiştir.

TEZ JÜRİSİ ÜYELERİ (Unvanı, Adı ve Soyadı)

Başkan : Doç. Dr. Ali Osman ENGİN

İmza: .....

Üye : Yrd.Doç.Dr. Selami SÖNMEZ

İmza: .....

Üye : Yrd.Doç.Dr. Halil İbrahim KAYA

İmza: .....

ONAY

Bu tezin kabulü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun ...../...../..... tarih ve ...../..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç.Dr. Mustafa ÖZDEMİR
Enstitü Müdürü

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığım **Anadili İngilizce Olmayan Akademisyenlerin Yabancı Dil Kaygularının ve İletişim Korkularının Değerlendirilmesi** adlı çalışmanın öneri aşamasından sonuçlanmasına kadar geçen süreçte bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyduğumu, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

Scientific Ethic Statement

I declare that I complied with the rules of academic and scientific ethics from the proposal stage to the process of completion of the study titled **An Evaluation of Teacher Foreign Language Anxiety and Communication Apprehension For Non-Native Academics of English As A Foreign Language** as a Master Thesis I prepared, that I obtained all information in term Project with the framework of scientific ethics and traditions, that I showed sources to the each quotation I made directly or indirectly in this study I prepared as a term Project in accordance with the writing rules and works which I used have been shown in the bibliography.

27.06.2016
İmza
Seda ARSLAN HAN

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	viii
ABSTRACT.....	x
ÖNSÖZ.....	xii
KISALTMALAR	xiii
TABLolar	xiv
GİRİŞ	1
1.Kaygı.....	1
2.Yabancı Dil Kaygısı	2
3.Kaygının Boyutları	2
4.Kaygı ve Yabancı Dil Öğretimi	3
5.Kaygı Türleri	3
6.Kaygıya Sebep olan Faktörler	4
6.1.Kaygı ve Kültür İlişkisi.....	4
6.2.Kaygı ve Akademik Başarı	4
6.3.Kaygı ve Cinsiyet Arasındaki İlişkisi	5
6.4.Kaygı, Dil Seviyesi ve Motivasyon Arasındaki İlişki.....	5
7.Çalışmanın Önemi	5
8.Çalışmanın Amacı.....	6
9.Çalışmanın Kapsamı.....	6
10.Çalışmanın Varsayımları	6
11.Çalışmanın Sınırlılıkları.....	7
12.Araştırma Soruları.....	7
13.Anahtar Tanımlar	7

BİRİNCİ BÖLÜM

1.ALAN YAZIN TARAMASI

1.1. İletişim Korkusu ile İlgili Araştırmalar	8
1.2. Kaygı ile Cinsiyet arasındaki İlişkiyi İnceleyen Araştırmalar	8
1.3. Kaygı ve Dil seviyesi Arasındaki İlişkiyi İnceleyen Çalışmalar.....	10
1.4. Kaygı ve Kültür Arasındaki İlişkiyi İnceleyen Çalışmalar	10

1.5. Yabancı Dilde Konuşma Kaygısı ile İlgili Araştırmalar	11
--	----

İKİNCİ BÖLÜM

2.YÖNTEM

2.1. Çalışmanın modeli.....	14
2.2. Çalışma Örneklemi.....	14
2.3. Veri Toplama Araçları	17
2.3.1. Demografik profil bilgi formu	17
2.3.2. Kaygı Ölçeği	17
2.3.3. İletişim Korkusu Ölçeği	18
2.3.4. Mülakat	18
2.4. Verilerin Toplanması.....	19
2.5. Verilerin Analizi	19
2.5.1. Nicel Veri Analizi	19
2.5.2. Nitel Veri Analizi.....	20

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.BULGULAR VE YORUMLAR

3.1. Nicel Sonuçlar.....	21
3.1.1. Tanımlayıcı İstatistikler	21
3.1.2. Çıkarımsal İstatistikler	26
3.2. Nitel Sonuçlar.....	29
3.2.1. Düşük düzeyde kaygı yaşayan akademisyenler	30
3.2.1.1. Tema 1: İletişim kaygısını etkileyen faktörler	31
3.2.1.1.1. Uluslararası bir konferansa katıldığınızda kendinizi nasıl hissedersiniz?	31
3.2.1.1.2. Katıldığınız uluslararası konferans da sizi en çok rahatsız eden nedir?.....	31
3.2.1.1.3. Sözlü ya da poster sunumlarınızda karşılaştığınız problemler oldu mu ?.....	31
3.2.1.2. Tema 2: Topluluk önünde konuşma kaygısı ve iletişim kurma kaygısı	32

3.2.1.2.1. Bir topluluk önünde ya da sözlü sunumda yaşadığınız kaygının sebeplerini biliyor musunuz? Eğer biliyorsanız, nasıl üstesinden gelirsiniz ?	32
3.2.1.2.2. İmkanınız olsa kendi ana dilinizde sözlü sunumunuzu yapmak ister misiniz ? neden ?	32
3.2.1.2.3. Ana dili İngilizce olan biriyle konuştunuz mu? Konuştuysanız kendinizi nasıl hissettiniz ? Eğer konuşsaydınız tepkiniz nasıl olurdu?	33
3.2.1.3. Tema 3. Kaygıyı azaltmak için üstlenilen sorumluluklar	33
3.2.1.3.1. İngilizcenizi geliştirmek ister misiniz ? Ne tür etkinlikler size yardımcı olur? Düşünceleriniz nedir ?	33
3.2.1.3.2. İngilizce konuşurken kendinizi motive eder misiniz ? Kendinizi hatasız ve akıcı konuşmak için zorlar mısınız ?	34
3.2.2. Yüksek düzeyde kaygı yaşayan akademisyenler	34
3.2.2.1. Tema 1: İletişim kaygısını etkileyen faktörler	34
3.2.2.1.1. Uluslararası bir konferansa katıldığınızda kendinizi nasıl hissedersiniz?	34
3.2.2.1.2. Katıldığınız uluslararası konferans da sizi en çok rahatsız eden nedir?	35
3.2.2.1.3. Sözlü ya da poster sunumlarınızda karşılaştığınız problemler oldu mu ?	36
3.2.2.2. Tema 2: Topluluk önünde konuşma kaygısı ve iletişim kurma kaygısı	36
3.2.2.2.1. Bir topluluk önünde ya da sözlü sunumda yaşadığınız kaygının sebeplerini biliyor musunuz ? Eğer biliyorsanız, nasıl üstesinden gelirsiniz ?	37
3.2.2.2.2. Anadili İngilizce olan biriyle konuştunuz mu? Konuştuysanız kendinizi nasıl hissettiniz? Eğer konuşsaydınız tepkiniz nasıl olurdu?	38
3.2.2.2.3. İmkanınız olsa kendi ana dilinizde sözlü sunumunuzu yapmak ister misiniz ? neden ?	38
3.2.2.3. Tema 3. Kaygıyı azaltmak için üstlenilen sorumluluklar	39
3.2.2.3.1. İngilizcenizi geliştirmek ister misiniz ? Ne tür etkinlikler size yardımcı olur?	39

3.2.2.3.2. İngilizce konuşurken kendinizi motive eder misiniz? Kendinizi hatasız ve akıcı konuşmak için zorlar mısınız?.....	40
--	----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.TARTIŞMA VE SONUÇLAR

4.1. Giriş	42
4.2. Araştırma soruları ve kullanılan metotlar ile ilgili özet.....	42
4.3. Nicel Bulgular	44
4.3.1. Araştırma Sorusu 1: Anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenlerin İngilizce yabancı dil kaygısı ve iletişim korku düzeyleri nedir?	44
4.3.2. Araştırma Sorusu 2:Anadili İngilizce olmayan kadın ve erkek akademisyen ler arasında İngilizce yabancı dil kaygısı ve iletişim korkusu bakımından anlamlı bir fark var mıdır?.....	45
4.4. Nitel Bulgular	46
4.4.1. Anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenlerin uluslararası bir akademik ortamda (örneğin konferans ve sempozyumlar) yaşadıkları başlıca kaygılar nelerdir?	46
4.4.2. İngilizce yabancı dil kaygısı ve iletişim kurma kaygısı yaşayan anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenler kaygılarını azaltmak için üstlendikleri sorumluluklar nelerdir?.....	47
4.5. Sonuçlar	48
4.6. Öneriler	49
KAYNAKLAR	51
EKLER.....	64
ÖZGEÇMİŞ.....	67

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİMİ BİLİM DALI
ANADİLİ İNGİLİZCE OLMAYAN AKADEMİSYENLERİN YABANCI DİL
KAYGILARININ VE İLETİŞİM KORKULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
YÜKSEK LİSANS TEZİ
Seda ARSLAN HAN
Danışman: Doç.Dr. Ali Osman ENGİN
2016-XIV-67 Sayfa

ÖZET

Bu çalışmanın amacı Türkiyede bir devlet üniversitesinde çalışan akademisyenlerin uluslararası etkinliklerde yaşadıkları yabancı dil kaygısına ve iletişim korkusuna neden olan faktörleri incelemektir. Çalışma anadili İngilizce olmayan farklı alandaki 38 (E=27, K=11) akademisyenle yürütülmüştür. Bu çalışmada karma araştırma deseni uygulanmıştır. Veriler; kişisel bilgi anketi, uyarlanan *Öğretmenlerin Yabancı Dil Kaygısı Ölçeği (Horiwitz, 1986)*, uyarlanan *Kişisel İletişim Korkusu Bildirme Ölçeği (McCroskey, 1982)* ve yüzyüze görüşmelerle toplanmıştır. Tanımlayıcı ve çıkarımsal istatistiklerle nicel veriler analiz edilmiş; nitel veriler ise kaygıya sebep olan faktörler ve üstlendikleri sorumluluklar olarak kategorize edilmiş ve kodlanmıştır. Nicel sonuçlar şunları göstermiştir: a) bütün katılımcılar farklı düzeylerde yabancı dil kaygısı ve iletişim korkusu yaşamaktadır, b) kadın ve erkekler aynı düzeyde iletişim korkusu yaşarken kadınlar daha fazla yabancı dil kaygısı yaşamaktadır, c) kadın ve erkekler hedef dilde konuşma endişesi ve kendilerini bir akademik sunumda asla emin hissetmemeleri konusunda anlamlı olarak farklılaşmaktadırlar d) kadın ve erkekler topluluk önünde konuşma yaparken kendilerini stresli ve gergin hissederler. Nitel sonuçlar, düşük kaygı yaşayan akademisyenlerin anadili İngilizce olan kişilerle iletişim kurarken fonetik ve dil yetersizliğinin kısmen problem olduğunu ve anadilde sunum yapmayı istediklerini göstermiştir. Yüksek derecede kaygı yaşayanlar ise dil yetersizliğinin, tecrübesizliğin, topluluk önünde konuşmanın, telaffuz sorunları yaşamanın,

akademik dili kullanamama korkusunun, aksanlı konuşanları anlamama ve konuşulanı sürekli kaçırmanın kaygı yarattığını ve anadillerinde sunum yapmayı istediklerini ifade etmişlerdir. Şu sorumlulukları göreceli olarak düşük düzeyde kaygı yaşayan akademisyenler üstlenmektedirler: a) Dili aktif bir şekilde kullanmada yurtdışına gitmek veya uzun süre alanında İngilizce ders vermek, b) kelime ve telaffuz problemlerine rağmen bunları doğal kabul ederek, yazarken sözlük kullanmak ama konuşurken yapılan yanlışları yine doğal bir durum olarak algılamak, c) akıcı konuşmadan ziyade kendini ifade edebilmenin önemli olduğunu vurgulayarak kaygılarını azaltmaya çalışmak. Daha yüksek kaygı yaşayanlar ise şu sorumlulukları üstlenmişlerdir: a) yurtdışına gitmek, b) iş ortamında meslektaşlarıyla İngilizce konuşmak, c) yurtdışında konferanslara katılmak, d) İngilizce kitap okumak ve videolarla dinleme yapmak. Özellikle, yurtdışında bulunmanın dil gelişimine en büyük katkıyı sağlayacağına inanılmaktadır. Bu çalışma dil kaygısı ile ilgili alan yazına akademik ortamlardan yararlanarak farklı bir katkı sunabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak İngilizce, iletişim korkusu, yabancı dil kaygısı, akademisyenler, karma araştırma.

KAFKAS UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF EDUCATION SCIENCES
DIVISION OF CURRICULUM AND INSTRUCTION
AN EVALUATION OF TEACHER FOREIGN LANGUAGE ANXIETY AND
COMMUNICATION APPREHENSION FOR NON-NATIVE
ACADEMICS OF ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE
MASTER’S THESIS
Seda ARSLAN HAN
Advisor: Assoc. Prof. Dr. Ali Osman ENGİN
2016-XIV- 67 Pages

ABSTRACT

This study aims to investigate the specific sources that precipitate foreign language anxiety and communication apprehension on Turkish academicians working at a state university in Turkey, while attending in international academic setting. The research was conducted on 38 academicians (M=27, F=11), non-native English speakers from different fields. A mixed-research design was applied in this case study. The data was collected through applying a background questionnaire, an adapted version of Teacher Foreign Language Anxiety Scale by Horiwitz (1986), an adapted version of Personal Report of Communication Apprehension by McCroskey (1982) and face-to-face interviews. Descriptive and inferential statistics were used to analyze the quantitative data. The qualitative data that includes the interviews was coded according to categories relating to the probable causes of anxiety and the responsibilities they take to reduce anxiety and apprehension. The quantitative results showed that a) all participants experience both foreign language anxiety (FLA) and communication apprehension(CA) at different levels, b) female and males had similar level of communication apprehension while female had more FLA, c) female and male participants significantly differ in terms of worrying about speaking in the target language and never feeling quite sure of themselves while presenting in international academic setting, and d) female and male participants significantly differ in terms of feeling very tense and rigid while giving a speech. The qualitative

findings showed that participants with low anxiety and apprehension reported that problems regarding incompetencies in pronunciation and language proficiency and also they wanted to present in their mother tongue at conferences. On the other hand, participants with high anxiety and apprehension reported that problems regarding language proficiency, inexperience to give speech in front of public, pronunciation, academic language, accent and intelligibility. They also wanted to present in their mother tongue at conferences. The responsibilities the participants with low anxiety took are: a) to live in abroad and lecturing in English-medium classes, b) they regarded their lackness in vocabulary and pronunciation natural and c) they tried to alleviate their anxieties through believing that communicating is more important than speaking fluently. The The responsibilities that the participants with high anxiety took are: a) living abroad, b) using English while speaking to colleagues, c) attending conferences abroad, and) watching video films and reading books in English.

Key Words: English-as-a-foreign language, communication apprehension, academic staff, mixed-research.

ÖNSÖZ

Danışmanım Doç. Dr. Ali Osman ENGİN'e tez boyunca yaptığı katkılardan dolayı teşekkür ederim.

Çalışma boyunca bilgi ve deneyimleri ile yol gösteren Yrd.Doç.Dr. Halil İbrahim KAYA, Yrd.Doç.Dr.Selami SÖNMEZ, Yrd. Doç. Dr. Özden DEMİR ve Doç. Dr. Murat TAŞDAN'a teşekkür ederim.

Ayrıca, çalışmanın katılımcıları olan Kafkas Üniversitesi akademik personeline teşekkür ederim.

Sosyal Bilimler Enstitüsü personeline gösterdiği ilgi ve yardımseverliklerinden dolayı teşekkür ederim.

Son olarak, her konuda sabırla yardımcı olan eşim Turgay HAN'a ve aileme desteklerinden dolayı teşekkür ederim.

27/06/2016

Seda ARSLAN HAN

KISALTMALAR

SPSS: Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paket Programı

TABLULAR

Tablo 1. Katılımcıların Profilleri	16
Tablo 2. İletişim korkusu için Tanımlayıcı İstatistikler	22
Tablo 3. Yabancı Dil Kaygısı için Tanımlayıcı İstatistikler	23
Tablo 4. Her bir katılımcının konuşma ve iletişim kaygılarının karşılaştırılması.....	23
Tablo 5. Cinsiyete göre yabancı dil kaygısı ve iletişim korkusu ile ilgili tanımlayıcı istatistikler	25
Tablo 6. Mann-Whitney U Test testi ile konuşma ve iletişim kaygılarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması	26
Tablo 7. Yabancı Dil Kaygısı ve İletişim Korkusunun cinsiyete göre karşılaştırılmasını	26
Tablo 8. Yabancı Dil Kaygısı ölçeğindeki maddelerin cinsiyet değişkenine göre T-test istatistikleri	27
Tablo 9. İletişim Korkusu ölçeğindeki maddelerin cinsiyet değişkenine göre T-test istatistikleri.....	28
Tablo 10. Mülakata katılan katılımcıların profilleri	29
Tablo 11. Araştırma soruları, veri kaynakları, analizler ve amaçlar ile ilgili özet	44

GİRİŞ

Günümüzde İngilizce konuşabilmek, aralarında akademik çevrenin de bulunduğu birçok alanda ezici bir üstünlükle baskın bir dil haline gelmiştir (Björkman, 2011). Özel amaçlı İngilizce ve akademik amaçlı İngilizce literatürüne bakıldığında, İngilizce akademik bilgisi sadece anadili İngilizce olmayan yükseköğretim/üniversite öğrencileri için değil, aynı zamanda yükseköğretimdeki anadili İngilizce olmayan öğretim üyeleri ve öğretim görevlileri için de oldukça önemlidir (Ferris & Tagg, 1996). Uluslararası akademik çevrede/camiada başarı sağlamak için, anadili İngilizce olmayan kişilerin İngilizcede yeterliğe ihtiyaçları vardır. Bu talebi karşılamak için son 25 yılda, “öğretim dili İngilizce olan akademik kurumların dünya genelinde multi-milyon dolarlık bir girişime dönüşmesi sebebiyle anadili İngilizce olmayan kullanıcılar/kişiler” için programlar tasarlanmıştır (Hyland, 2006: 2).

Birçok uluslararası enstitüde, sözlü sunum yapmak, grup tartışmalarına, konferanslar, sempozyumlar gibi sözlü aktivitelere katılmak hem öğrenciler hem de akademisyenler için akademik ders ve derecelerin tamamlanmasının genel koşulu haline gelmiştir (Ferris & Tagg, 1996; Ferris, 1998; Kim, 2006 akt. Ho, 2011, s.438). Diğer taraftan, konferans veya akademik sunumların farklı sebeplerden dolayı anadili İngilizce olmayan kişiler için zorlu bir iş haline geldiği düşünülmektedir (Ho, 2011). Bu anlamda, “başkalarının önünde konuşmak”, anadili İngilizce olmayan kişiler için kaygıya sebep olan en büyük faktör olarak göz önüne alınmıştır (Awan, Azher, Anwar, & Naz, 2010).

1.Kaygı

Bireyin varoluşundan beri en temel duygularından olan kaygı; öğrenmeyi, günlük hayatı ve akademik yaşantıyı etkileyen, kaynağı ve düzeyi kişiden kişiye değişen ve herkes tarafından yaşanan bir duygudur. Aydın ve Zengin (2008)'e göre kaygının öğrenme üzerinde zararlı ve faydalı etkiler bıraktığı, ancak üretime yönelik becerilerde kaygının zararlı ya da faydalı etkileri üzerinde bir uzlaşma olmadığı anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra, kaygının başarıyı engelleyen anlamlı bir değişken olduğu ve dil öğrenme süreçleri üzerinde etkili olduğu ortaya çıkmaktadır.

2.Yabancı Dil Kaygısı

Yabancı dil kaygısı bireylerin bir yabancı dili öğrenirken o dile karşı yaşadıkları inanç, tutum ve algıdır ve diğer kaygı türleriyle kıyaslandığında farklılık gösterir (Horwitz, Horwitz ve Cope, 1986). Bir başka ifadeyle, Horwitz, Horwitz, ve Cope (1986) yabancı dil kaygısını “diğer özel kaygılarla alakalı ama onlardan ayırt edilebilir bir fenomen” olarak tanımlamıştır (s.129). Aynı şekilde Zhang ve Zhong (2012) dil kaygısını diğer tüm kaygı çeşitlerinden bağımsız olduğunu ileri sürmüştür. MacIntyre ve Gardner (1994) , yabancı dil kaygısını; konuşma, dinleme ve öğrenme dâhil özellikle ikinci dil veya yabancı dil bağlamlarıyla ilişkili olan gerilim ve endişe duygusu olarak, ya da ikinci dil veya yabancı dil öğrenirken veya kullanırken meydana gelen endişeler ve olumsuz duygusal tepkiler şeklinde tanımlamıştır(akt. Alshahrani & Alshahrani, 2015, s.30). Gardner ve MacIntyre (1993) yabancı dil kaygısını tam olarak yeterli düzeyde dil seviyesi olmayan bir bireyin ikinci bir dili kullanması gerektiğinde yaşadığı korku olduğunu vurgulamıştır.

3.Kaygının Boyutları

Kaygının bir boyutu engelleyici kaygı (debilitating anxiety) durumudur (Kapıkıran, 1999). Yaşanılan kaygı, kişinin davranışını düzenlemesini ve performansını engellemektedir (Coleman&Broen, 1972 akt. Kapıkıran, 2006, s.1). Bu anlamda engelleyici kaygı öğrencilerin, kaçınma şekli oluşturarak yeni öğrenme durumlarından kaçma eğilimi göstermelerine sebep olur (Wu, 2004 akt. Aybirdi, 2016, s.11).

Papi (2010) engelleyici kaygının performans üzerinde olumsuz etkileri varken kolaylaştırıcı kaygının öğrencinin performansını geliştirdiğini ifade etmiştir. Kolaylaştırıcı kaygı, kaygının kişinin performansını arttırdığı yönünde algılanması ile bağlantılıdır. Kişinin performansını olumlu yönde etkilediği için, daha fazla çaba harcamasına neden olabilir (Kapıkıran, 1999). Zhang ve Zhong (2012) dil kaygısının orta seviyedeysen kolaylaştırıcı etkisi olduğunu ancak ikinci dil üzerindeki tüm etkileri göz önüne alındığında negatif etkilerinin ağır bastığını göz önüne almak gerektiğini belirtmiştir. Olay kaygısı, yoğunluğu değişen ve zamanla iniş çıkışlar gösteren geçici kaygılardır (Papi, 2010). Öte yandan sürekli kaygı ise farklı durumlar

boyunca kaygılı olmaya sabit eğilim göstermektedir (Papi, 2010). Horwitz' (2010)'e göre kaygının öğrenmeyi ya da ikinci dil üretimini engellemesi sezgiseldir. Ghaemi ve Kharaghani (2011)'e göre kişinin kaygısı dil öğrenirken başarısız olmasında önemli rol oynar. Eğer kaygı kontrol edilebilirse performansı da artırabilir.

4.Kaygı ve Yabancı Dil Öğretimi

Yabancı ya da ikinci dil ediniminde kaygının rolü ikinci dil araştırmacıları için uzun zamandır odak noktası olmuştur (Toth 2008) . Benzer şekilde, Horwitz (2010) kaygının dil öğrenme sürecini etkilemesi ihtimalinin uzun zamandır bilim insanlarını, dil öğretmenlerini ve dil öğrencilerinin kendilerini ilgilendiren bir konu olduğunu belirtmiştir. Kaygı kavramı dil öğretimiyle ilişkilendirildiğinde yabancı dil sınıflarında gözlenen kaygı, yabancı dil kaygısı olarak adlandırılmaktadır (Yılmaz-Güngör, 2016).

Schumann (2004) dil kaygısının, dil öğrencileri için potansiyel bir problem olduğunu, bunun da hedef dille ilgili daha önce yaşadıkları ya da derinden etkilendikleri sebeplerden kaynaklandığını bu sebeple yabancı dil öğreniminde bireylerin kaygı duyduklarını belirtmiştir.

5.Kaygı Türleri

Horwitz ve diğerleri (1986) yabancı dil kaygısının üç bileşenini: iletişim korkusu, sınav kaygısı ve olumsuz değerlendirilme korkusu olarak tanımladılar: Bunlar arasında, iletişim korkusu “insanlar ile iletişime geçme konusunda duyulan korku ve kaygı ile tanımlanan bir çekingenlik türüdür” (Horwitz&diğerleri, 1986 s.127). İletişim kaygısı ya da korkusu, bireylerin düşüncelerini aktarırken eğer hedef dilde yetersiz düzeyde iletişim becerilerine sahiplerse bu korkuyu yaşama durumlarıdır. Öte yandan sınav kaygısı ise bireylerin akademik performansları değerlendirilirken ortaya çıkan ve başarısız olma korkusu olarak beliren durumdur; son olarak olumsuz değerlendirilme korkusu ise dil öğrenenlerin başkaları tarafından değerlendirilmelerden kaynaklanan bir korkudur (Horwitz & Young, 1991). Shabani (2012) olumsuz değerlendirilme korkusunun kaygıya sebep olan ciddi bir faktör olduğunu belirtmiştir. Ohata (2005) bireylerin, sınırlı bir zamanda dilbilgisi

kurallarına uyararak düşüncelerini düzenli bir şekilde ifade etmeye zorlanmasının ve kötü not alma düşüncesinin de bireylere sınav kaygısı yaşattığını ortaya koymuştur.

İletişim korkusu veya kaygısı bireyin gerek akademik açıdan gerekse profesyonel açıdan başarılı olmasını ve kişilerarası ilişkiler geliştirmesini sınırlandırır (Akman-Yeşilel, 2012). İletişim korkusu, bireyin hem günlük ilişkiler kurmasını etkileyen hem de okul ve akademik hayatını etkileyerek kaygıya sebep olan bir faktördür. İletişimsel yeterlilikte olumsuz bir etkiye sahip olan iletişim korkusu özellikle ikinci ve yabancı dilde meydana gelir ve aynı zamanda arkadaşları ve akranları önünde konuşmakta zorlanan öğrencilerin konuşma becerilerinde ortaya çıkar (Tanrıöver, 2012). Ayrıca, Koch ve Terrell (1991) yabancı dil sınıflarında topluluk önünde konuşmanın kaygıya neden olabildiğini bulmuştur.

6.Kaygıya Sebep olan Faktörler

6.1.Kaygı ve Kültür İlişkisi

Kaygının sebepleri arasında kültür önemli bir yer tutmaktadır (Oxford, 1992). Farklı kültürlerle sahip öğrenciler, farklı düzeyde kaygı yaşayabilirler (Horwitz, 2000). Dewaele, Petrides ve Furnham (2008) yetişkin çok dilli bireylerin yaşları ve iletişim korkuları ya da yabancı dil kaygısı puanları arasında istatistiksel bir farklılık bulmuştur.

6.2.Kaygı ve Akademik Başarı

Araştırmalar, yüksek iletişim korkusunun düşük akademik başarıya sebep olduğunu göstermiştir (Aida, 1994; Horwitz, 2001; MacIntyre & Garder, 1991; McCroskey & Anderson, 1976). Kaygı, öğrencinin akademik başarısına etki eden en önemli faktörlerden biridir. Aydoğdu (2014) kaygı düzeyleri yüksek olan öğrencilerin akademik başarılarının daha düşük olduğunu belirtmiştir. Aksoy (2012) de yaptığı çalışmada yabancı dil öğrenme kaygısının akademik başarıyı olumsuz etkilediğini ve yabancı dil öğrenme kaygısı taşıyan öğrencilerin akademik başarılarının düşük olduğu sonucuna ulaşmıştır. Öğrenciler, yabancı dil kaygı düzeylerine göre stratejileri farklı oranlarda tercih etmişlerdir. Dalkılıç (2001) kaygı seviyesi yüksek öğrencilerin derslerde gönüllü olarak söz almadıklarını ortaya koymuştur.

6.3.Kaygı ve Cinsiyet Arasındaki İlişisi

Yapılan çeşitli çalışmalarla öğrencilerin cinsiyetleriyle kaygı düzeyleri arasında bir ilişki olduğu gösterilmiştir (Aksoy, 2012; Çermik, 2015; Elaldı, 2016; Salim, 2004; Sarıgül, 2000; Uslu-Batumlu, 2006; Uzun, 2014; Yılmaz-Güngör, 2016). Bazı araştırmalar kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha yüksek kaygı yaşadığını gösterirken (Daly, Kreiser & Rogharr, 1994; Onwuegbuzie, Bailey & Daley, 1997, Salim, 2004; Aksoy, 2012; Uzun, 2014;), bazı araştırmalar ise erkek öğrencilerin daha yüksek kaygı düzeyine sahip olduğunu ortaya çıkarmıştır (Yılmaz- Güngör, 2012; Elaldı, 2016) Bazı çalışmalar da cinsiyet ile kaygı arasında bir bağlantı bulmamıştır (Sarıgül, 2000; Uslu-Batumlu, 2006; Çermik, 2015;).

6.4.Kaygı, Dil Seviyesi ve Motivasyon Arasındaki İlişki

Yabancı dil seviyesi kaygıya sebep olan bir diğer faktördür (Saito & Samimy, 1996). Yamashiro ve Mclaughlin (2001) 220 üniversite ve kolej öğrencisi üzerinde yürüttüğü çalışmada yüksek kaygı seviyesinin düşük yeterlik seviyesi göstermeye ve yüksek motivasyonun ise düşük yeterliğe yol açabilecek yüksek kaygıya yol açtığını bulmuştur. Yabancı dil öğreniminde motivasyon en önemli araçlardan biridir ve yabancı dil kaygısı ise bu motivasyonu ciddi bir biçimde olumsuz etkilemektedir (Ün, 2012). Yabancı dil kaygısı taşıyan öğrenciler, yabancı dile gereğince yoğunlaşmamakta ve belirli bir seviyede kaygı yaşamaktadırlar (Ün, 2012). Dil seviyesi kaygı düzeyini etkileyen bir faktördür (Saito & Samimy, 1996).

7.Çalışmanın Önemi

Geçmiş araştırmalar, bütün sınıfın katıldığı veya küçük gruplardan oluşan tartışma grupları, sözlü sunumlar, yazılı ödevler gibi birçok alanda anadili İngilizce olmayan öğrencilerin sözlü akademik söylem başarıları üzerine odaklanmıştır (Belcher & Braine, 1995; Casanave, 1995, 2002; Duff, 2007, 2008, 2009, 2010; Duff & Kobayashi, 2010; Ho, 2011; Morita, 2000, 2004; Prior, 1998; Zappa-Hollman, 2007).

Türkiye’de yabancı dil olarak İngilizce bağlamında sınav performansı ve sınıf aktiviteleri üzerinde kaygının etkisini inceleyen çok sayıda deneysel çalışma olmasına rağmen (örneğin, Aydın, 1999; Aydın, 2008; Aydın, 2012; Merç, 2011;

Subaşı, 2010), Türk akademisyenlerin yabancı dilde bir topluluk önünde konuşurken yaşadıkları yabancı dil kaygısının etkilerini inceleyen çok fazla çalışma yoktur. Bu açıdan bu araştırmadaki yabancı dil kaygısı, performansları üzerinde zayıflatıcı bir etkiye sahip olan uluslararası akademik atmosferde/çevrede anadili İngilizce olmayan akademisyenlerin iletişim korkularını/kaygılarını özel bir durum olarak incelemeyi amaçlamıştır. Yabancı dil kaygısından kaynaklanan konuşma performansları arasında bazı farklılıkların olması beklenmektedir.

Bu çalışma anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenlerin konferans ve sempozyum gibi uluslararası platformlarda yaşadıkları İngilizce kaygılarını ve iletişim korkularını ve bunların muhtemel sebeplerinin araştırılması bakımından önemlidir.

8.Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı a) anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenlerin konferans ve sempozyum gibi uluslararası platformlarda yaşadıkları yabancı dil kaygısını, iletişim korkusunu ve bunların muhtemel sebeplerini, b) yaşadıkları kaygı ve korkunun üstesinden gelmek için ne tür sorumluluklar aldıklarını incelemektir.

9.Çalışmanın Kapsamı

Bu çalışma Türkiye’de bir üniversitede görev yapan anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenlerin konferans ve sempozyum gibi uluslararası platformlarda yaşadıkları yabancı dil kaygılarının, iletişim korkularının ne seviyede olduğunu belirlemeyi ve bunların muhtemel sebeplerini ortaya çıkarmayı, bu kaygı ve korkuların üstesinden gelmek için aldıkları sorumlulukları kapsamaktadır. Bu çalışmanın sonuçları verilerin toplandığı üniversitede görev yapan akademisyenlerin kaygı durumlarını örneklendirdiği için sonuçlar genellenemeyebilir.

10.Çalışmanın Varsayımları

Anket katılımcıların anadiline çevrilmemiş, orijinal diliyle katılımcılara uygulanmıştır. Çünkü akademisyenlerin İngilizce seviyelerinin belirli bir düzeyde olduğu varsayılmaktadır.

11.Çalışmanın Sınırlılıkları

Bu tez çalışmasına ait iki temel sınırlılıktan bahsedilebilir: a) veriler Türkiye'deki bir devlet üniversitesindeki 38 gönüllü akademisyenden toplandığı için bu çalışmadan elde edilen nitel ve nicel bulgular Türkiye'deki diğer akademisyenlere genellenemeyebilir, b) nitel veri toplamada kullanılan mülakatlar yapılan akademik sunumlardan hemen sonra ardıl olarak yapılamadığı için yabancı dil kaygısını ve iletişim korkusunu derinlemesine incelemek için yetersiz kalmıştır.

12.Araştırma Soruları

1. Anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenlerin uluslararası bir akademik ortamda (örneğin konferans ve sempozyumlar) yaşadıkları başlıca kaygılar nelerdir?
2. Anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenlerin İngilizce yabancı dil kaygıları ve iletişim korkuları hangi düzeydedir?
3. Anadili İngilizce olmayan kadın ve erkek akademisler arasında İngilizce yabancı dil kaygısı ve iletişim korkusu bakımından anlamlı bir fark var mıdır?
4. Anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenler yaşadıkları İngilizce yabancı dil ve iletişim kurma kaygısını azaltmak için üstlendikleri sorumluluklar nelerdir?

13.Anahtar Tanımlar

Bu çalışmada aşağıdaki operasyonel terimler kullanılmıştır:

Kaygı: İkinci bir dili kullanırken bazı insanların yaşadığı rahatsız olma durumu (Horwitz, 2008, ss.240-242). Örneğin sınav kaygısı Türk öğrencilerin yaşadığı yabancı dil kaygılarından birisidir (Burgucu, Han, & Engin, 2011).

Hata: Hedef dilde tutarlı bir şekilde yapılan yanlışlardır. Bu tür hatalar öğrencinin ikinci dildeki boşluklarını gösterir (Horwitz, 2008, ss.240-242).

İletişim korkusu: Bazı ortamlara özgü olabilecek (örneğin topluluk önünde konuşma) iletişim kurarken yaşanan kaygılı olma hali ya da günlük konuşma durumlarında bireyin yaşamından kaynaklanabilecek kaygılı olma durumudur (Friedman, 1980).

BİRİNCİ BÖLÜM

1.ALAN YAZIN TARAMASI

1.1. İletişim Korkusu ile İlgili Araştırmalar

1996 yılında MacIntyre ve Charos, 1998 yılında MacIntyre, Dörnyei, Clément, ve Noels ikinci dilde/yabancı dilde iletişim korkusunun yapısını incelemiştir. İkinci dilde/yabancı dil kaygısı veya iletişim korkusu dil öğrenme ile ilgili araştırmalarda da önemli bir yer bulmuştur (Clément, Baker, & MacIntyre, 2003, Yashima, 2002).

Batılı ülkelerde iletişim korkusu ile ilgili araştırmalar çoğunlukla ikinci dil edinimi ile ilgili yapılmıştır. Öte yandan İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenenler İngilizceyi zorunlu bir okul dersi olduğu için öğrenirler (Warden & Lin, 2000 akt. Peng, 2007, s. 35) ve çoğunlukla günlük hayatta İngilizce kullanmak onlar için acil bir dilbilimsel ihtiyaç değildir (Peng, 2007).

İletişim korkusu ile ilgili ilk çalışmalar McCroskey ve Baer (1985), McCroskey ve Richmond (1987, 1990, 1991) tarafından yapılmıştır. McCroskey 1982'deki çalışmasında iletişim korkusunu dört farklı bağlamda incelemiştir. Bunlar; kişilerarası bağlam, buluşma bağlamı, gurup ve topluluk bağlamıdır. McCroskey (1982) iletişim bakımından korku duyan bireylerin tipik davranışlarının iletişimden kaçınma ve geri çekilme olduğunu ifade etmiştir. Daha sonra, Dally, 1991 yılında iletişim korkusu ile ilgili bir araştırma yürütmüş ve iletişim korkusunun insanların hem anadilinde hem ikinci/yabancı dilde iletişim kurarken yaşadıkları korku ve kaygı olduğunu ifade etmiştir. Olumsuz değerlendirilme kaygısı, yabancı dil kaygısına sebep olan diğer bileşenlerden biridir. MacIntyre ve Gardner (1989) olumsuz değerlendirilme korkusunun iletişim kaygısıyla ilgili olduğunu ifade etmiştir. Kondo ve Yang (2003) Japonya'da 148 üniversite öğrencisi üzerinde yaptığı bir çalışmada sınıf kaygısının; düşük yeterlilik, konuşma aktiviteleri ve sınıf arkadaşları tarafından olumsuz değerlendirilme korkusuyla ilişkili olduğunu göstermiştir.

1.2. Kaygı ile Cinsiyet arasındaki İlişkiyi İnceleyen Araştırmalar

Yapılan çalışmalarla öğrencilerin cinsiyetleriyle kaygı düzeyleri arasında bir ilişki olduğu gösterilmiştir (Aksoy, 2012; Elaldı, 2016; Salim, 2004; Uzun, 2014; Yılmaz-

Güngör, 2016). Bazı araştırmalar kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha yüksek kaygı yaşadığını gösterirken (Daly, Kreiser & Rogharr, 1994; Onwuegbuzie, Bailey & Daley, 1997, Salim, 2004; Aksoy, 2012; Uzun, 2014;), bazı araştırmalar ise erkek öğrencilerin daha yüksek kaygı düzeyine sahip olduğunu ortaya çıkarmıştır (Yılmaz-Güngör, 2012; Elaldı, 2016) Bazı çalışmalar da cinsiyet ile kaygı arasında bir bağlantı bulunmamıştır (Sarıgöl, 2000; Uslu-Batumlu, 2006; Çermik, 2015;).

Berger ve Shechter (1996) cinsiyetle ilgili olarak yaptıkları bir çalışmada, kız öğrencilerin ve erkek öğrencilerin yaşadıkları kaygının üstesinden gelmek için farklı stratejiler ve yollar tercih ettiklerini bulmuştur ve özellikle kız öğrencilerin kaygı yaşadıklarında erkeklere göre daha savunmasız kaldıklarını vurgulamıştır.

Öte yandan Yılmaz-Güngör (2016) Fransızca yabancı dil öğreniminde kaygı nedenleri ve cinsiyet faktörünü araştırdığı çalışmasında erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre yabancı dil öğrenirken daha kaygılı olduğu sonucuna ulaşmıştır. Aynı şekilde, Elaldı (2016) Türkiye’de bir üniversitede İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen 98 (57 kız) öğrenci üzerinde yaptığı çalışmasında erkek öğrenciler arasında yabancı dil kaygısının kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ancak Aksoy (2012)’ un yaptığı çalışmada kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha fazla yabancı dil kaygısı hissettiğini bulmuştur. Salim (2004) ve Uzun (2014)’un yaptığı çalışmada da benzer şekilde kız öğrencilerin anlamlı biçimde erkeklerden daha yüksek yabancı dil kaygı düzeyine sahip olduğu bulunmuştur.

Öte yandan, Sarıgöl (2000) tarafından bir üniversitede İngilizce dersi alan, farklı bölümlerde okuyan 177 birinci sınıf öğrencisi üzerinde yapılan çalışmada cinsiyet açısından kız ve erkek öğrenciler arasında yabancı dil kaygı düzeyi açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır. Uslu-Batumlu’nun (2006) bir üniversitede temel İngilizce hazırlık sınıfında öğrenim gören 150 öğrenci üzerinde yürüttüğü çalışmasında da öğrencilerin yabancı dil kaygılarının cinsiyetlerine göre değişiklik göstermediği; hem giriş yabancı dil kaygılarının, hem de eğitim sürecinde öğrencilerin yaşadıkları yabancı dil kaygılarının kız ve erkek öğrencilerde aynı düzeyde olduğu görülmüştür. Benzer şekilde Çermik (2015) Türkiye’de bir devlet okulunda toplam 297 (152 kız ve 145 erkek) öğrenci üzerinde yürüttüğü çalışmasında cinsiyet açısından kaygı düzeyinde anlamlı bir fark olmadığını göstermiştir.

1.3. Kaygı ve Dil seviyesi Arasındaki İlişkiyi İnceleyen Çalışmalar

Kaygı ve dil öğrenme performansı arasındaki ilişki son 40 yılda sıklıkla birçok çalışmada incelenmiştir (Aydın, 2008; Horwitz et al., 1986; Kitano 2001; Lin, 2005; Scovel, 1991; Hilleson, 1996; Oxford, 1999; Vancı, 1996; Young, 1991). Şener (2015), İngilizce dilbilgisini çok iyi bilmesine rağmen yeterli özgüvene sahip olmayan, az motive olmuş ve İngilizce konuşma pratiği olmayan ve başkaları önünde konuşamayan Türk öğrencilerinde yüksek kaygının genel bir problem olduğunu belirtmiştir.

Saito ve Samimy (1996) orta ve ileri düzeyde dil yeterliliği olan öğrencilerin kaygı düzeylerini incelemiştir ve elde edilen bulgular kaygı düzeylerinin dil seviyelerine göre değiştiğini göstermiştir. Bu bağlamda başarı ile kaygı arasında bir bağlantı olduğu söylenebilir. Bir başka çalışmada, Gardner, Moorcroft ve MacIntyre (1987), başarı düzeyleri ve farklı kaygı düzeyleri arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmasında kaygının başarı üzerinde olumsuz bir etkisi olduğunu saptamıştır.

1.4. Kaygı ve Kültür Arasındaki İlişkiyi İnceleyen Çalışmalar

Bir başka çalışmada, Levine (2003) iki ya da çok dilli kültürlerde yetişmiş olan bireyleri tek dilli/kültürlü öğrencilere kıyasladığında çok dilli bireylerin kaygı düzeylerinin tek dilli bireylere göre daha düşük olduğunu ortaya koymuştur.

Bu bağlamda, Baker ve MacIntyre (2000) Kanada’da liselerdeki Fransızca çift dilli olan ve olmayan İngilizce konuşan öğrencilerin ikinci dilde iletişim korkusunu incelemiştir. Burada çift dillilik/kültürlülük modeli Genesee’in (1987) tanımladığı gibi “çoğunluk dilini konuşan genellikle azınlık gruplarından olan öğrencilerin eğitimlerinin tamamını ya da bir kısmını birinci ya da ikinci dilleri aracılığıyla aldıkları bir program” dır (s.1). Bu çalışmadan elde edilen bulgulara göre çift dilli program uygulanan ve uygulanmayan liseler arasında önemli farklılıklar saptanmıştır. Öyle ki, çift dilli program uygulanan liselerdeki öğrencilerin bu programın uygulanmadığı diğer liselerdeki öğrencilere nazaran daha düşük düzeyde iletişim korkusu yaşadığını, daha yüksek düzeyde iletişim yeterliliğine sahip olduğunu ve ikinci dilde daha sık iletişim kurduklarını belirtilmiştir. Bu çift dilli programın uygulanmadığı öğrenciler ise yaşadıkları iletişim korkusundan dolayı

daha az konuşma imkânı bulduklarını ve daha az iletişim becerilerine sahip olduklarını belirtmiştir.

1.5. Yabancı Dilde Konuşma Kaygısı ile İlgili Araştırmalar

Young (1990) yabancı dil öğrencilerinin bakış açılarından yola çıkarak konuşma amaçlı alıştırmalar aracılığıyla tek boyutlu bir alan kaygısı üzerine yoğunlaşmıştır ve sonuçlar öğrenci kaygısının yabancı dili konuşmada tek neden olmadığını, asıl kaygı çağrıştıran durumun başkalarının önünde konuşmak olduğunu göstermiştir. Öte yandan, Woodrow (2001, 2006) yabancı dil kaygısını iki boyutlu olarak kavramsallaştırmıştır: sınıf-içi (öğrenme ortamında yaşanan kaygı) sınıf-dışı (hedef dil ortamında yaşanan kaygı). Kaygusuz (2015), stressiz bir sınıf ortamı yaratmanın öğrencilerin yabancı dil kaygısını azaltmakta önemli bir etkisi olacağı belirtmektedir. Woodrow (2006), çalışmasında öğrencilerin asıl İngilizce konuşma stresini anadili İngilizce olan kişilerle etkileşime geçtiklerinde yaşadıklarını ortaya çıkarmıştır. Aynı zamanda, öğrencilerin sözlü sunum yapması gerektiğinde veya sınıfta bir faaliyet gerçekleştirirken de kaygı yaşadıklarını ortaya koymuştur. Dewaele, Petrides ve Furnham (2008) sınıf tabanlı dil öğretiminin, dilin program dışı kullanımını kapsayan talimatlarla karşılaştırıldığında yüksek seviyede yabancı dil kaygısına sebep olduğunu bulmuştur. Öte yandan düşük seviyede yabancı dil kaygısı ise daha fazla sayıda dil bilmek, yüksek kullanım sıklığı, dilde güçlü sosyalleşme, dil yeterliğinde yüksek seviyede öz algı, dili konuşanlarla bir arada olmak ile ilişkilidir.

Kaygı düzeyi yüksek olan bireylerin sözlü performansta başarısız olmaları muhtemeldir (Young, 1986). Phillips (1992) kaygı ile sözlü performans ve tutumlar arasındaki ilişkiyi araştıran çalışmasında, kaygı düzeyi yüksek olan bireylerin konuşurken ve yazarken dilbilgisel yapıyı daha az kullandıklarını ortaya koymuştur.

Kim (2006) ABD'de İngilizceyi ikinci dil olarak öğrenen 280 Doğu Asyalı yüksek lisans öğrencisinin çeşitli sınıf içi sözlü faaliyetlerdeki algıları ile ilgili bir araştırma yapmıştır. Bulgular, sınıf içi tartışmaları yönetmenin ve sınıftaki tüm tartışmalara katılmanın öğrenciler arasında en büyük korkuya neden olduğunu ortaya çıkarmıştır. Ancak Han, Tanrıöver ve Şahan (2016) anadili İngilizce olan ve olmayan öğretmenlerin konuşma derslerinde öğrencilerin yaşadıkları yabancı dil konuşma

kaygısı ile ilgili olarak hem öğretmenler hem öğrenciler yabancı dilde konuşurken yapılan hatalara olumlu yaklaşıtlarını bulmuştur. Bu anlamda, öğrenme sürecinde hata yapmanın öğrenmenin doğal bir parçası olduğunu kabul etmek de öğrenci kaygısını azaltabilir.

İlginç olarak, Kleinmann (1977) kaygı düzeyi yüksek olan öğrencilerin konuşurken ve yazarken daha karmaşık dil yapılarını kullanmaya yöneldiklerini bulmuştur. Kaygı düzeyi öğrencilerin dil performanslarındaki dilbilgisi yapılarına etki etmiştir.

İkinci dilde yaşanan iletişim korkusu ile ilgili önceki çalışmalar ağırlıklı olarak yabancı/ikinci dil öğrenenler üzerine yapılırken yükseköğretimdeki İngilizce dışındaki diğer branşların (tarih, kimya, biyoloji, psikoloji ve ticaret) ana dili İngilizce olmayan konuşmacılarını çok önemsememiştir (e.g. Dörnyei & Murphy, 2003; Horwitz et al, 1986; MacIntyre, 1995; Samuelsson, 2011; Richards & Ranandya, 2002). Ancak ilginç bir şekilde son zamanlarda bazı araştırmacılar farklı alanlardan anadili İngilizce olmayan İngilizce konuşanların sözlü becerilerine odaklanmışlardır. Örneğin, Zappa-Hollman (2007) antropoloji, tarih ve biyokimyanın farklı bölümlerinden anadili İngilizce olmayan altı yüksek lisans öğrencisinin İngilizce akademik sunumlarını incelemiş ve bir Kanada üniversitesinin talep ettiği akademik sunumların farklı özelliklerini tanımlamıştır. Öğrencilerin yetkin bir duruş sergileyerek hazırlıksız konuşamama zorluklarıyla ya da endişeli hissetme durumları ile karşılaşmış olmalarına rağmen genellikle çeşitli başa çıkma stratejileri edindiğini tespit etmiştir (Ho, 2011'dan alıntılanmıştır). Ayrıca, Sparks ve Ganschow (2007) yabancı dil kaygısının dil becerileri geliştikçe azalacağını ifade etmiştir.

Anlatılan durumlara paralel olarak, Kılıç (2013) TOBB üniversitesinde 70 öğrencinin katılımı ile yabancı dil öğrenim sürecince yaşanan konuşma kaygısına yönelik bir çalışma yapmıştır. Çalışmada öğrencilere likert ölçekli kapalı uçlu sorular uygulanmıştır. Aynı zamanda açık uçlu sorular da vardır. Lisans düzeyindeki öğrencilere uygulanan bu çalışmada, hem nitel hem de nicel bilgi toplama araçları uygulanmıştır. Konuşma kaygısının nedenleri incelendiğinde, konuşma esnasında kullanılması gereken kelimelerinin yoksunluğunun endişeyi arttırdığı öğrencilerin çoğunluğu tarafından ifade edilmiştir. Öğrencilerin %75'i gerekli kelime bilgisine

sahip olmanın önemini vurgulamışlardır. Buradan hareketle, dil öğrenim sürecinde öğrencilerin kendilerini hedef dilde yeterli görmedikleri ve yeterli düzeyde kelime bilmedikleri durumda konuşma kaygısının arttığı belirtilmiştir.

Han, Tanrıöver ve Şahan (2016) anadili İngilizce olan ve olmayan öğretmenlerin konuşma derslerinde öğrencilerin yaşadıkları yabancı dil konuşma kaygısını araştırmışlardır. Çalışmaya katılan 48 üniversite öğrencisinin Amerikan ve Türk İngilizce öğretmenlerinin konuşma derslerinde yaşadıkları yabancı dil kaygısı ile ilgili tutumları ölçek ve mülakatlarla ölçülmüştür. Nicel bulgular, Amerikan ve Türk İngilizce öğrenenlerinin konuşma dersine katılan öğrenciler arasında ve cinsiyet bakımından anlamlı bir fark olmadığını göstermiştir. Nitel bulgular, yabancı dilde konuşurken hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin yapılan hatalara olumlu yaklaştıklarını göstermiştir.

Konuşulan konuya aşina olup olmama durumu kaygıya sebep olan bir başka faktördür. Konu hakkında yeterli bilgi sahibi olduklarında ya da konuya aşina olduklarında kaygının nispeten azaldığını, tersi durumda ise arttığını belirtmişlerdir. Verilen cevaplar göz önünde bulundurulduğunda katılımcıların kendilerini hedef dilde yeterli görmediklerinde konuşma kaygısının arttığını belirttikleri görülmüştür. Çalışmanın sonucuna bakılınca Kılıç (2013), konuşma kaygısına sebep olan şeylerin katılımcının kendini hedef dilde yetersiz hissetmesi, kelime bilgisindeki yetersizlikler, konuşurken birkaç kelimedede takılıp kalma, öğrencinin diğer insanların önünde hata yaparak küçük düşmekten korkmak olduğunu ifade etmiştir. Bunların yanında kişisel faktörler, iç ve dış faktörlerin de bulunduğunu söylemiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

2.YÖNTEM

Bu çalışma Türkiye’de bir üniversitede görev yapan ve anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenlerin yabancı dil kaygı ve iletişim korku düzeylerini etkileyen faktörleri ve bu akademisyenlerin kaygıların üstesinden nasıl gelmeye çalıştıklarını incelemektedir. Bu bölümde çalışmanın araştırma yöntemi, araştırma deseni, katılımcılar, ölçme araçları ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler verilecektir.

2.1. Çalışmanın modeli

Bu çalışma açıklayıcı karma desen araştırmasıdır. Çalışma Türkiye’deki bir devlet üniversitesinde görev yapan akademisyenlerin durumunu incelemektedir. Bu çalışmada hem nicel hem nitel yöntem kullanılarak veriler toplanmıştır. Anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenlerin uluslararası toplantılarda ve platformlarda yaşadığı kaygıyı ve korkuyu derinlemesine anlamak için nicel verilerin ardından nitel veriler toplanmıştır çünkü nitel araştırma bir olguyu belirli sınırlar içerisinde incelemeyi sağlar (Hatch, 2002, s. 30).

Yabancı dil kaygısı ve konuşma korkusu ölçekleriyle ilk önce nicel veriler toplanmıştır. İkinci aşamada en yüksek ve en düşük kaygı ve korku yaşayan katılımcılardan alt örneklem grubu belirlenip görüşme yoluyla veriler toplanmıştır. Nitel verileri toplama amacı nicel verilerden elde edilen durumu açıklayabilmektir. Nicel ve nitel veriler ayrı ayrı analiz edilip daha sonra bileştirilerek genel izlenimler çıkarılmaya çalışılmıştır (Bkz. Cresswell & Clark, 2011). Nitel veriler toplanırken ardıl mülakat tercih edilmiştir çünkü sorular oluşturulurken yanlış anlaşılmalara azaltılabilir ve olguyu daha detaylı anlamak için ardıl sorular daha etkindir (Creswell, 2007).

2.2. Çalışma Örnekleme

Çalışmanın örnekleme Türkiye’de bir üniversitede görev yapan, yabancı dil seviyesi 60 (örneğin YDS, ÜDS, KPDS) üzeri olan, uluslararası bilimsel etkinliklere katılmış akademisyenlerdir. Avrupa Ortak Dil Çerçevesi Seviyesi’ne göre 60

KPDS/ÜDS/YDS puanı B2 seviyesine denk gelmektedir. B2 seviyesi, bireylerin orta düzey dil becerisine sahip olduğunu gösterir. Yabancı dil yeterliliği ölçütlerine göre B2 seviyesine sahip bir kişinin dinleme becerisi “*güncel bir konu olması koşuluyla uzun konuşma ve sunumları anlayabilirim, karmaşık tümcelerle yapılan tartışmaları takip edebilirim, televizyon haberlerini ve güncel olaylara ilişkin programların çoğunu anlayabilirim, standart dilin kullanıldığı filmlerin çoğunu anlayabiliyim*”, şeklindedir. Okuma becerisi ise “*Yazarların belirli tutum ya da görüşü benimsedikleri, güncel sorunlarla ilgili makaleleri ve raporları okuyabilirim, çağdaş edebi düzyazıyı anlayabilirim*” şeklindeyken karşılıklı konuşma durumu “*Öğrendiğim dili anadili olarak konuşan kişilerle anlaşmayı mümkün kılacak bir akıcılık ve doğallıkla iletişim kurabilirim. Bildik konulardaki tartışmalarda, kendi görüşlerimi açıklayıp destekleyerek etkin bir rol oynayabilirim*”, sözlü anlatım “*İlgi alanıma giren çeşitli konularda açık ve ayrıntılı bilgi verebilirim. Çeşitli seçeneklerin olumlu ve olumsuz yanlarını ortaya koyarak bir konu hakkında görüş bildirebilirim*” ve yazılı anlatım “*İlgi alanıma giren çok çeşitli konularda anlaşılır, ayrıntılı metinler yazabilirim. Belirli bir bakış açısına destek vererek ya da karşı çıkarak bilgi sunan ve nedenler ileri süren bir kompozisyon ya da rapor yazabilirim. Olayların ve deneyimlerin benim için taşıdıkları önemi ön plana çıkaran mektuplar yazabilirim*” tanımlayıcılarını içermektedir (ADPMEB, 2016).

Çalışmaya katılan akademisyenler gönüllük esasına dayalı olarak amaçlı tabakalı örneklem yöntemine göre seçilmiştir. Öncelikle akademisyenlerden dil seviyesi 60 (örneğin YDS, ÜDS, KPDS) üzeri olanlar çalışmaya katılmaları için davet edilmiş ve çalışmanın içeriği hakkında bilgi verilmiştir. Daha sonra çalışmaya katılmadan önce katılımcıların yazılı bildirimleri alınmıştır (Ekler 1). Çalışmaya toplam 38 kişi katılmıştır.

Katılımcıların çalışma alanları sosyal, sağlık ve fen bilimlerinden oluşmaktadır. Bu çalışmanın verileri sadece Türkiye’deki bir devlet üniversitesinde görev yapan akademisyenlerin konferans ve sempozyum gibi uluslararası bilimsel etkinliklerde yabancı dilde yabancı dil kaygısı ve korku durumlarını incelemektedir. Katılımcıların çoğu (36 kişi) doktora unvanına sahiptir. Sadece 2 katılımcı doktora tez aşamasındadır. 36 katılımcı doktora eğitimlerini Türkiye’de tamamlamıştır ve 2 kişi de Türkiye’de devam etmektedir.

Aşağıda örneklem grubunun profili ile ilgili detaylı bilgiler Tablo 1. de sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcıların Profilleri

Cinsiyet	Erkek	27 (71.1%)
	Kadın	11(28.9%)
Yaş	29-33	4
	34-37	12
	38-42	12
	43-üstü	10
Yaşadığı yer	Türkiye	38
Ziyaret ettiği ülke sayısı	1-2 ülke	11
	3-4	9
	5 ve üstü	19
Doktora aldığı ülke	Türkiye	38
	Diğer	0
Unvan	Araş.Gör.	2
	Yrd.Doç.	26
	Doç.Dr.	6
	Prof.	4
Alan	Doğal Bilimler	25
	Sosyal Bilimler	13
Öğretim Dili	Türk	31
	Her iki dil	7
Katılınan uluslararası etkinlikler	1-3	19
	4-6	13
	7-9	1
	10-üzeri	5
Yurtdışı ziyaret süresi	Bir aydan daha az	16
	1-3 ay	4
	3-6 ay	5
	6-9 ay	2
	1 yıl	3
	1 yıldan daha fazla	8
Öğretmenlik Deneyimi	3-8 yıl	11
	9-15 yıl	11
	16 yıldan fazla	16
İngilizce seviyesi	Orta	15
	Orta-ileri	8
	İleri	15
İngilizce dışındaki diller	Var	20
	Yok	18

Katılımcıların büyük bir çoğunluğu erkektir (%71,1). Katılımcıların çoğu 34 yaş üzerindedir. Sadece iki katılımcının uyuğu Azeridir, bu akademisyenlerin anadili Azerbaycan Türkçesi olduğu için değerlendirmeye alınmıştır ve hepsi Türkiye’de ikamet etmektedir. Katılımcıların hepsi uluslararası akademik etkinliklere

katılmıştır. Akademisyenlerin neredeyse yarısı 5'ten fazla ülkede akademik etkinlikte bulunmuşken, 5 katılımcı 10'un üzerinde bu tür etkinliklere katılmıştır. Katılımcıların yarısına yakınının çalışma alanı sağlık ve fen bilimleridir. Sadece 7 akademisyen anadilini ve yabancı dilini derslerde kullanmaktadır. Katılımcıların hepsi yurtdışında belirli bir süre yaşamıştır. Yurtdışında bir yıldan daha fazla kalan kişi sayısı 11'dir. Öğretim deneyimleri bakımından 27 kişinin deneyimi 9 yıldan fazladır. Dil seviyeleri ise ileri ve orta düzey olanların sayısı eşitken üst orta düzey olanların sayısı 8'dir. Katılımcıların neredeyse yarısı İngilizce dışında bir dil bildiğini de söylemiştir.

Çalışmada nitel verileri toplamak için alt örneklem grubu belirlenmiştir. 38 kişilik örneklemden nicel veri analizinden sonra kaygı ve korku düzeyleri yüksek olan 4 kişi ve düşük olan 4 kişi belirlenmiş ve bu kişilerle mülakat yapılmıştır. Kişilerden isimleri istenmemiş ancak takma isim kullanarak kendilerini kodlamaları istenmiştir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Çalışmada kullanılacak veriler aşağıdaki 4 veri toplama aracı ile toplanmıştır. Anket katılımcıların anadiline çevrilmemiştir çünkü akademisyenlerin belirli bir düzeyde zaten İngilizce seviyelerinin olduğu varsayılmaktadır.

2.3.1. Demografik profil bilgi formu

Araştırmacı tarafından oluşturulan bu form ile katılımcıların profilleri belirlenmiştir. Formda, katılımcıların yaşları, cinsiyetleri, dil seviyeleri, uluslararası akademik etkinlik deneyimleri, öğretim deneyimleri, yurtdışında bulunma süreleri, bilim alanları ve öğretimde kullandıkları dil gibi bilgileri içeren sorular bulunmaktadır (Ekler 2).

2.3.2. Kaygı Ölçeği

Horwitz (1986)'in "Öğretmenlerin Yabancı Dil Sınıf Kaygısı" ölçeği kullanılarak veriler toplanmıştır. Ölçeğin çalışmada kullanıldığına dair alıntılama yapıldığı için ayrıca izin alınmamıştır. Ancak 18 maddeden oluşan bu ölçeğin 7 maddesi bu çalışmanın amacı olan akademisyenlerin uluslararası bilimsel etkinliklerde yaşadığı

yabancı dil kaygısını araştırmak olduğu için ıkartılmıştır (# I would not worry about taking a course conducted entirely in English, #I feel self-conscious speaking English in front of the other (student) teachers, #I feel comfortable around native speakers of English, #I always feel that other (student) teachers speak the language better than I do, #I don't understand why some people think learning English is so hard, #I try to speak English with native speakers whenever I can, #I feel that my English preparation was adequate to become an EFL teacher).

Ölekteki 11 madde alışmanın amacına uygun olarak uyarlanmıştır (Ek 3). Ölekteki maddelerden #4, #8, #9, #10 ve #11 ters olarak düzenlenmiş maddelerdir.

2.3.3. İletifim Korkusu Ölçeği

McCroskey (1982) tarafından geliştirilen 24 maddelik iletifim korkusu kişisel raporlama ölçeğinden (Personal Report of Communication Apprehension-PRCA-24-)’den uyarlanmıştır. Ölçek, araştırmalar için yazar tarafından kullanıma açık bırakılmıştır ve bu çalışmada kullanıldığına dair alıntılama yapıldığı için ayrıca izin alınmamıştır. Ölçek grup tartışmaları, toplantılar, kişilerarası ve topluluk önünde konuşma olmak üzere 4 boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin toplantılar boyutunu oluşturan 6 madde ve topluluk önünde konuşmayı içeren 6 madde olmak üzere toplam 12 maddesi bu çalışmada iletifim kaygılarını ölçmek için kullanılmıştır.

The PRCA-24 ölçme aracı iletifim korkusunu ölçmek için yaygın olarak kullanılmaktadır. Güvenirlik kat sayısı oldukça yüksektir (cronbach alpha >.90) ve topluluk önünde konuşma, didaktik etkileşim, küçük gruplar ve büyük gruplar için alt puanlar elde etmeye de olanak sağlar. Ancak bu tür puanlar PRCA-24’ün toplam güvenirlığinden daha düşük olabilir (PRCA-24, 2016).

2.3.4. Mülakat

Alt örnekleme için seçilen katılımcılara 8 açık uçlu mülakat sorusu sorulmuştur. Bu sorular Price (1991)’in “The Subjective Experience of Foreign Language Anxiety: Interviews with Highly Anxious Students” başlıklı çalışmasından uyarlanmıştır.

Mülakatlar, nicel veriler toplandıktan ve analiz edildikten sonra kaygı ve iletifim korku düzeyi göreceli olarak en yüksek 4 ve en düşük 4 katılımcı ile yapılmıştır.

Mülakatlar, katılımcıların kendilerini daha rahat ifade etmeleri için Türkçe yapılmıştır. Böylece katılımcıların o anki dil becerilerinin ölçüldüğü düşüncesinin önüne geçilmiştir. Araştırmacı, katılımcıları düşüncelerini aktarıırken olduğu gibi açıklamaları için teşvik etmiştir. Veriler ses kaydı yapılarak toplanmıştır.

2.4. Verilerin Toplanması

Çalışmada kullanılacak veriler aşağıdaki dört veri toplama aracı ile toplanmıştır. İlk olarak katılımcılara araştırmacı tarafından oluşturulan demografik bilgi formu ile katılımcıların profilleri belirlenmiştir. İkinci olarak, Horwitz (1986)'in Yabancı Dil Sınıf Kaygısı" ölçeğinden uyarlanan 11 soruluk yabancı dil kaygısı ölçeği kullanılarak veriler toplanmıştır. Üçüncü olarak, McCroskey (1982) tarafından geliştirilen 24 maddelik iletişim korkusu kişisel raporlama ölçeğinden (Personal Report of Communication Apprehension-PRCA-24-)’den toplantılar boyutunu oluşturan 6 madde ve toplum önünde konuşmayı içeren 6 madde olmak üzere toplam 12 maddesi bu çalışmada iletişim kaygılarını ölçmek için kullanılmıştır. Son olarak, nicel veri analizi tamamlandıktan sonra hem yabancı dil kaygısı hem de iletişim korkusunu en yüksek düzeyde yaşayan katılımcılardan alt örneklem oluşturulmuştur.

Mülakata seçilen alt örneklemdaki katılımcılarla birebir ve yüz-yüze görüşmeler yapıldı. Katılımcıların mülakat soruları kendi ofislerinde soruldu. Böylelikle kendilerini ifade ederken daha rahat hissetmelerine katkı sağlandı. Mülakatlar Türkçe yapıldı ve ses kayıtları alındı. Daha sonra ses dosyaları yazıya çevrildi. Bir başka araştırmacı tarafından yazıya çevrilen veriler iki kez kontrol edildi. Mülakata başlamadan önce çalışmanın amacı ve kapsamı, verilerin nasıl kullanılacağı ile ilgili bilgilendirici onay formu alındı (Bkz. Ek 4).

2.5. Verilerin Analizi

2.5.1. Nicel Veri Analizi

Katılımcıların profilleri ile ilgili veriler tanımlayıcı istatistikleri içeren frekans ve yüzde değerleridir. Yabancı dilde yabancı dil kaygısı ve iletişim korkusu ölçeklerinden elde edilen veriler için hem tanımlayıcı hem çıkarımsal istatistik yürütülmüştür. Tanımlayıcı istatistikler frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma

değerleridir. Çıkarımsal istatistik için bağımlı ve bağımsız örneklemeler için parametrik olmayan MannWhitney testi ve tek yönlü ANOVA testi uygulanmıştır.

2.5.2. Nitel Veri Analizi

Katılımcılardan alınan yanıtlar yazıya aktarıldıktan sonra cevaplar tekrar eden temalara göre kategorize edilmiştir. Cevaplarda tekrar eden temalar belirlenmiş, kodlanmış ve Gay, Mills ve Airasian'ın (2009) kodlama ve sınıflandırma yaklaşımına göre analiz edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.BULGULAR VE YORUMLAR

Veri analizi ile elde edilen sonuçlar tablolarla gösterilmiştir. Tablo 2. de katılımcıların madde bazlı konuşma korkularını içeren madde ortalamaları ve standart sapma değerlerini içeren veriler yer almaktadır. Benzer şekilde Tablo 3.'te konuşma kaygıları içeren veriler gösterilmektedir. Katılımcıların yabancı dil kaygılarının cinsiyete göre değişip değişmediğini gösteren t-testi Tablo 4.'te verilmiştir. Tablo 5.'te ise katılımcıların hem konuşma kaygıları hem iletişim korkusu cinsiyet değişkenine göre ANOVA testi sonuçları verilmiştir.

3.1. Nicel Sonuçlar

3.1.1. Tanımlayıcı İstatistikler

Tablo 2. katılımcıların iletişim kaygılarına ait her bir maddeden aldıkları ortalama ve standart sapma değerlerini göstermektedir.

Tablo 2. İletişim korkusu için Tanımlayıcı İstatistikler

Maddeler	Sayı	Ort.	Std.Sapma
1. Generally, I am nervous when I have to participate in a meeting.	38	2.6316	1.36404
2. Usually, I am comfortable when I have to participate in a meeting.	38	3.4211*	1.28676
3. I am afraid to express myself at meetings.	38	2.2632	1.15511
4. I am very calm and relaxed when I am called upon to express an opinion at a meeting.	38	3.4737*	1.13273
5. Communicating at meetings usually makes me uncomfortable.	38	2.6316	1.21746
6. I am very relaxed when answering questions at a meeting.	38	3.6842*	1.09311
7. I have no fear of giving a speech.	38	3.4737*	1.13273
8. Certain parts of my body feel very tense and rigid while giving a speech.	38	2.6053	1.10379
9. I feel relaxed while giving a speech.	38	3.4737*	1.03289
10. My thoughts become confused and jumbled when I am giving a speech.	38	2.4211	1.08133
11. I face the prospect of giving a speech with confidence.	38	3.2895*	.92730*
12. While giving a speech, I get so nervous I forget facts I really know.	38	2.4474	1.17858

Tablo 2. katılımcıların iletişim kaygı ölçeğindeki her bir maddeden aldıkları ortalama puanları ve standart sapmaları göstermektedir. Ortalama değerlere bakıldığında toplam altı maddede ortalama değer 2'nin üzerindeyken diğer 6 maddede 3'ün üzerindedir. Madde puanlarının hepsinin 2'nin üzerinde olması katılımcıların hepsinin belli bir düzeyde iletişim korkusu yaşadığını göstermektedir. Özellikle #2, #4, #6, #7, #9 ve #11. maddelerde belirtilen durumlarda daha yüksek düzeyde kaygı yaşamaktadırlar. Standart sapma değerlerine bakıldığında ise sadece madde #11'de 1'in altındayken diğer maddelerin hepsinde 1'in üzerindedir. Bu durum, katılımcıların birbirinden oldukça farklı düzeyde iletişim korkusu yaşadığını göstermektedir.

Tablo 3. katılımcıların yabancı dil kaygılarına ait her bir maddeden aldıkları ortalama ve standart sapma değerlerini göstermektedir.

Tablo 3. Yabancı Dil Kaygısı için Tanımlayıcı İstatistikler

Maddeler	Sayı	Ort.	Std.Sapma
1. It frightened me when I didn't understand what someone is saying in the target language.	38	2.8947	1.29008
2. I did worry about speaking in the target language while presenting my paper or poster in international academic setting.	38	2.8158	1.33265
3. I was afraid that native speakers would notice every mistake I made.	38	2.5000	1.28925
4. I was not pleased with the level of target language proficiency I had achieved.	38	3.0000*	1.31519
5. When speaking the target language, I could get so nervous I would forget things I knew.	38	2.7368	1.20100
6. I never felt quite sure of myself when I was speaking the target language in international academic setting.	38	2.5526	1.22358
7. I felt overwhelmed by the number of rules you have learn in order to speak the target language.	38	2.6579	1.32086
8. I was nervous speaking the target language with a foreigner or native speaker	38	2.2632	1.15511
9. I worry about making mistakes in the target language.	38	2.5789	1.24405
10. I think that I could not speak the target language well enough to present a paper or a poster.	38	2.3421	1.12169
11. I got nervous when I didn't understand every word a native speaker said.	38	2.4737	1.33025
Toplam	38		

Tablo 3. katılımcıların yabancı dil kaygısı ölçeğindeki her bir maddeden aldıkları ortalama puanları ve standart sapmaları göstermektedir. Ortalama değerlere bakıldığında toplam 11 maddede ortalama değer 2'nin üzerinde ancak 3'ün altındadır. Madde puanlarının hepsinin 2'nin üzerinde olması katılımcıların hepsinin kısmen yabancı dil kaygısı yaşadığını göstermektedir. Sadece madde #4'te belirtilen kendi dil seviyesinin yetersizliği ile ilgili ifade 3'ün üzerinde ortalama puan almıştır. Standart sapma değerlerine bakıldığında ise bütün maddelerde 1'in üzerindedir. Bu durum, katılımcıların birbirinden oldukça farklı düzeyde yabancı dil kaygısı yaşadığını göstermektedir.

Tablo 4. Her bir katılımcının konuşma ve iletişim kaygılarının karşılaştırılması

Yabancı Dil Kaygısı(YDK)			İletişim Korkusu(İK)		
Katılımcılar	Ort.	Std. Sapma	Ort.	Std. Sapma	Ort.Farkı (YDK-İK)

#1	1.0000	.00000	3.0000	2.08893	-2
#2	1.1818	.40452	3.0000	1.65145	-1,8182
*#3	1.3636	.80904	2.3333	1.49747	-0,9697
*#4	1.4545	.93420	2.6667	1.66969	-1,2122
*#5	1.4545	.52223	2.7500	1.71226	-1,2955
#6	1.4545	1.03573	3.7500	1.86474	-2,2955
#7	1.6364	.92442	2.9167	1.16450	-1,2803
#8	1.7273	1.19087	3.0000	2.08893	-1,2727
#9	1.8182	.75076	3.0833	.66856	-1,2651
#10	1.9091	.94388	3.4167	1.72986	-1,5076
#11	2.0000	1.00000	2.7500	1.91288	-0,75
#12	2.2727	.64667	2.3333	1.30268	-0,0606
#13	2.2727	.64667	2.7500	.75378	-0,4773
#14	2.2727	.78625	3.0000	.95346	-0,7273
#15	2.3636	1.20605	2.5833	.99620	-0,2197
#16	2.3636	.80904	2.6667	1.30268	-0,3031
#17	2.3636	1.50151	3.0833	1.50504	-0,7197
#18	2.4545	.82020	2.5000	.52223	-0,0455
#19	2.4545	.93420	3.0000	.95346	-0,5455
#20	2.4545	.93420	3.0833	1.16450	-0,6288
#21	2.4545	.52223	3.1667	.93744	-0,7122
#22	2.6364	1.02691	2.2500	.62158	0,3864
#23	2.6364	1.12006	2.9167	.99620	-0,2803
#24	3.0000	.89443	3.0833	.79296	-0,0833
#25	3.0000	1.18322	3.1667	.93744	-0,1667
#26	3.0909	1.37510	2.9167	1.16450	0,1742
#27	3.2727	1.48936	3.5000	1.08711	-0,2273
#28	3.2727	1.10371	3.5833	1.24011	-0,3106
#29	3.4545	.82020	3.0000	.73855	0,4545
#30	3.4545	1.12815	3.2500	1.28806	0,2045
#31	3.5455	.68755	3.1667	.71774	0,3788
#32	3.6364	.67420	3.5833	.79296	0,0531
#33	3.7273	.64667	2.9167	.79296	0,8106
#34	3.8182	.40452	2.3333	.88763	1,4849
#35	3.9091	.94388	3.0000	.73855	0,9091
#36	3.9091	1.13618	3.6667	1.07309	0,2424
**#37	4.0909	.83121	3.1667	.93744	0,9242
**#38	4.3636	.92442	3.0833	.90034	1,2803

*En düşük düzeyde hem yabancı dil kaygısı hem iletişim korkusu yaşayanlar, ** en yüksek düzeyde hem konuşma hem iletişim korkusu yaşayanlar.

Tablo 4. her bir katılımcının hem yabancı dil kaygısı hem iletişim korkusu ölçeklerinden aldıkları ortalama puanları ve karşılaştırılmasını göstermektedir. Katılımcılardan göreceli olarak en yüksek düzeyde yabancı dil kaygısı yaşayanlar #24, #25, #26, #27, #28, #29, #30, #31, #32, #33, #34, #35 ve #36, olmak üzere toplam 13 kişinin 3'ün üzerindedir. #37, ve #38 olmak üzere toplam 2 kişinin ise 4'ün üzerindedir. Bu durumda en yüksek yabancı dil kaygısı yaşayanlar katılımcı 37 ve katılımcı 38'dir. Öte yandan en düşük düzeyde kaygı yaşayanlar ise #1, #2, #3, #4, #5, #6, #7, #8, #9 ve #10'dur. Bu kişilerin kaygı düzeyleri ise 2'nin altındadır.

İletişim korkusu bakımından ise bu kişiler arasında sırasıyla #29, #35, #24, #38, #25, #31, #37, #30, #27, #28, #32 ve #36, aynı zamanda 3'ün üzerinde iletişim korkusu yaşamaktadır. Yani toplam 12 kişi hem yüksek düzeyde yabancı dil kaygısı hem iletişim korkusu yaşamaktadır.

Öte yandan katılımcılardan en düşük düzeyde yabancı dil kaygısı yaşayanlar sırasıyla #1, #2, #3, #4, #5, #6, #7, #8, #9 ve #10 olmak üzere toplam 10 kişinin 2'nin altındadır. Bu kişiler arasında aynı zamanda #3, #4 ve #5 sırasıyla en düşük düzeyde iletişim korkusu yaşamaktadırlar. Yani, toplam 3 kişinin hem konuşma hem de iletişim kaygıları göreceli olarak düşüktür.

Tablo 5. Katılımcıların her iki ölçekten aldıkları ortalama ve standart sapma değerlerinin cinsiyet değişkenine göre karşılaştırmasını göstermektedir.

Tablo 5. Cinsiyete göre yabancı dil kaygısı ve iletişim korkusu ile ilgili tanımlayıcı istatistikler

Ölçülen özellik	Cinsiyet	N	O	Std. D.
İletişim Korkusu	Kadın	27	35.6296	4.58382
	Erkek	11	36.2727	4.24478
Yabancı Dil Kaygısı	Erkek	27	27.1481	8.50205
	Kadın	11	32.9091	12.28377

Not: N (katılımcı sayısı) = 23; *O.(ortalama); Std.D. (Standart sapma)

Table 5'teki ortalama değerlerine göre kadın ve erkek akademisyenler neredeyse aynı düzeyde iletişim korkusu yaşarken kadın akademisyenlerin yaşadığı yabancı dil kaygısı erkeklerden daha yüksektir. Standart sapma değerlerine göre kadın ve erkek akademisyenler birbirine yakın düzeyde iletişim korkusu yaşarken kadınların

yaşadığı yabancı dil kaygısı standart sapma değeri 12'nin üzerinde olduğundan birbirlerinden oldukça farklı düzeydedir.

3.1.2. Çıkarımsal İstatistikler

Tablo 6.'te katılımcıların cinsiyetine göre yabancı dil kaygısı ve iletişim kaygısı ölçeğinden aldığı toplam puanlar Mann-Whitney U testi ile karşılaştırılmıştır.

Tablo 6. Mann-Whitney U Testi ile konuşma ve iletişim kaygılarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	S.S.	u	z	p
İletişim Korkusu	Erkek	27	19.41	146.00	-.081	.935
	Kadın	11	19.73			
	Toplam	38				
Yabancı Dil Kaygısı	Erkek	27	17.65	98.500	-1.612	.107
	Kadın	11	24.05			
	Toplam	38				

Not: N (katılımcı sayısı) = 23; *S.S. (Sıra Sayı ortalaması)

Tablo 6'te görüldüğü gibi cinsiyet değişkeni bağlamında katılımcılar arasında hem konuşma hem de iletişim korkusu bakımından bir fark bulunmamaktadır. Yani kadın ve erkek akademisyenler aynı düzeyde iletişim ve yabancı dil kaygısı yaşamaktadır. Ancak, yabancı dil kaygısı bakımından kadın akademisyenlerin sıra ortalamaları erkeklerinkinden daha yüksektir. Buradaki değerler Tablo 5'teki değerleri desteklemektedir. Bu durumda her ne kadar anlamlı bir istatistiksel fark bulunmasa da kadınlar daha yüksek düzeyde yabancı dil kaygısı yaşamaktadır denilebilir.

Tablo 7. Yabancı Dil Kaygısı ve İletişim Korkusunun cinsiyete göre karşılaştırılmasını

		df	O.K.	F	p
İletişim Korkusu	Gruplararası	1	3.232	.16	.691
	Grupiçi	36	20.18		
	Toplam	38			
Yabancı Dil Kaygısı	Gruplararası	1	.327	2.756	.106
	Grupiçi	36	94.12		
	Toplam	37			

Not: df=Serbestlik derecesi, O.K.= Ortalamaların karesi

Tablo 7’de kadın ve erkek akademisyenlerin iletişim korkularını ve yabancı dil kaygılarının ANOVA istatistiği ile karşılaştırılmasını göstermektedir. Elde edilen bulgulara göre kadın ve erkek akademisyenler arasında hem iletişim korkusu hem yabancı dil kaygısı bakımından anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Bir başka ifadeyle kadın ve erkek akademisyenler aynı düzeyde hem iletişim korkusu hem yabancı dil kaygısı yaşamaktadır ($p > 0.05$).

Tablo 8. Yabancı Dil Kaygısı ölçeğindeki maddelerin cinsiyet değişkenine göre T-test istatistikleri

Maddeler	Cinsiyet	N	Mean	Std.D.	t	df	p																																																																																																																				
1.It frightened me when I didn't understand what someone is saying in the target language.	Erkek	27	2,70	1,23	-1.451	36	.151																																																																																																																				
	Kadın	11	3,36	1,36				2.I did worry about speaking in the target language while presenting my paper or poster in international academic setting.	Erkek	27	2,52	1,19	-2.272	36	.029*	Kadın	11	3,55	1,44	3.I was afraid that native speakers would notice every mistake I made.	Erkek	27	2,37	1,31	-.970	36	.338	Kadın	11	2,82	1,25	4.I was not pleased with the level of target language proficiency I had achieved.	Erkek	27	3,04	1,22	.269	36	.790	Kadın	11	2,91	1,58	5.When speaking the target language, I could get so nervous I would forget things I knew.	Erkek	27	2,59	1,12	-1.166	36	.251	Kadın	11	3,09	1,38	6.I never felt quite sure of myself when I was speaking the target language in international academic setting.	Erkek	27	2,30	1,03	-2.116	36	.041*	Kadın	11	3,18	1,47	7. I felt overwhelmed by the number of rules you have to learn in order to speak the target language.	Erkek	27	2,63	1,15	-.204	36	.840	Kadın	11	2,73	1,74	8.I was nervous speaking the target language with a foreigner or native speaker.	Erkek	27	2,04	0,98	-1.962	36	.058	Kadın	11	2,82	1,40	9.I worry about making mistakes in the target language.	Erkek	27	2,48	1,22	-.752	36	.457	Kadın	11	2,82	1,33	10. I think that I could not speak the target language well enough to present a paper or a poster.	Erkek	27	2,15	0,99	-1.713	36	.095	Kadın	11	2,82	1,33	11.I got nervous when I didn't understand every word a native speaker said.	Erkek	27	2,33	1,27	-1.020	36	.315
2.I did worry about speaking in the target language while presenting my paper or poster in international academic setting.	Erkek	27	2,52	1,19	-2.272	36	.029*																																																																																																																				
	Kadın	11	3,55	1,44				3.I was afraid that native speakers would notice every mistake I made.	Erkek	27	2,37	1,31	-.970	36	.338	Kadın	11	2,82	1,25	4.I was not pleased with the level of target language proficiency I had achieved.	Erkek	27	3,04	1,22	.269	36	.790	Kadın	11	2,91	1,58	5.When speaking the target language, I could get so nervous I would forget things I knew.	Erkek	27	2,59	1,12	-1.166	36	.251	Kadın	11	3,09	1,38	6.I never felt quite sure of myself when I was speaking the target language in international academic setting.	Erkek	27	2,30	1,03	-2.116	36	.041*	Kadın	11	3,18	1,47	7. I felt overwhelmed by the number of rules you have to learn in order to speak the target language.	Erkek	27	2,63	1,15	-.204	36	.840	Kadın	11	2,73	1,74	8.I was nervous speaking the target language with a foreigner or native speaker.	Erkek	27	2,04	0,98	-1.962	36	.058	Kadın	11	2,82	1,40	9.I worry about making mistakes in the target language.	Erkek	27	2,48	1,22	-.752	36	.457	Kadın	11	2,82	1,33	10. I think that I could not speak the target language well enough to present a paper or a poster.	Erkek	27	2,15	0,99	-1.713	36	.095	Kadın	11	2,82	1,33	11.I got nervous when I didn't understand every word a native speaker said.	Erkek	27	2,33	1,27	-1.020	36	.315	Kadın	11	2,82	1,47								
3.I was afraid that native speakers would notice every mistake I made.	Erkek	27	2,37	1,31	-.970	36	.338																																																																																																																				
	Kadın	11	2,82	1,25				4.I was not pleased with the level of target language proficiency I had achieved.	Erkek	27	3,04	1,22	.269	36	.790	Kadın	11	2,91	1,58	5.When speaking the target language, I could get so nervous I would forget things I knew.	Erkek	27	2,59	1,12	-1.166	36	.251	Kadın	11	3,09	1,38	6.I never felt quite sure of myself when I was speaking the target language in international academic setting.	Erkek	27	2,30	1,03	-2.116	36	.041*	Kadın	11	3,18	1,47	7. I felt overwhelmed by the number of rules you have to learn in order to speak the target language.	Erkek	27	2,63	1,15	-.204	36	.840	Kadın	11	2,73	1,74	8.I was nervous speaking the target language with a foreigner or native speaker.	Erkek	27	2,04	0,98	-1.962	36	.058	Kadın	11	2,82	1,40	9.I worry about making mistakes in the target language.	Erkek	27	2,48	1,22	-.752	36	.457	Kadın	11	2,82	1,33	10. I think that I could not speak the target language well enough to present a paper or a poster.	Erkek	27	2,15	0,99	-1.713	36	.095	Kadın	11	2,82	1,33	11.I got nervous when I didn't understand every word a native speaker said.	Erkek	27	2,33	1,27	-1.020	36	.315	Kadın	11	2,82	1,47																				
4.I was not pleased with the level of target language proficiency I had achieved.	Erkek	27	3,04	1,22	.269	36	.790																																																																																																																				
	Kadın	11	2,91	1,58				5.When speaking the target language, I could get so nervous I would forget things I knew.	Erkek	27	2,59	1,12	-1.166	36	.251	Kadın	11	3,09	1,38	6.I never felt quite sure of myself when I was speaking the target language in international academic setting.	Erkek	27	2,30	1,03	-2.116	36	.041*	Kadın	11	3,18	1,47	7. I felt overwhelmed by the number of rules you have to learn in order to speak the target language.	Erkek	27	2,63	1,15	-.204	36	.840	Kadın	11	2,73	1,74	8.I was nervous speaking the target language with a foreigner or native speaker.	Erkek	27	2,04	0,98	-1.962	36	.058	Kadın	11	2,82	1,40	9.I worry about making mistakes in the target language.	Erkek	27	2,48	1,22	-.752	36	.457	Kadın	11	2,82	1,33	10. I think that I could not speak the target language well enough to present a paper or a poster.	Erkek	27	2,15	0,99	-1.713	36	.095	Kadın	11	2,82	1,33	11.I got nervous when I didn't understand every word a native speaker said.	Erkek	27	2,33	1,27	-1.020	36	.315	Kadın	11	2,82	1,47																																
5.When speaking the target language, I could get so nervous I would forget things I knew.	Erkek	27	2,59	1,12	-1.166	36	.251																																																																																																																				
	Kadın	11	3,09	1,38				6.I never felt quite sure of myself when I was speaking the target language in international academic setting.	Erkek	27	2,30	1,03	-2.116	36	.041*	Kadın	11	3,18	1,47	7. I felt overwhelmed by the number of rules you have to learn in order to speak the target language.	Erkek	27	2,63	1,15	-.204	36	.840	Kadın	11	2,73	1,74	8.I was nervous speaking the target language with a foreigner or native speaker.	Erkek	27	2,04	0,98	-1.962	36	.058	Kadın	11	2,82	1,40	9.I worry about making mistakes in the target language.	Erkek	27	2,48	1,22	-.752	36	.457	Kadın	11	2,82	1,33	10. I think that I could not speak the target language well enough to present a paper or a poster.	Erkek	27	2,15	0,99	-1.713	36	.095	Kadın	11	2,82	1,33	11.I got nervous when I didn't understand every word a native speaker said.	Erkek	27	2,33	1,27	-1.020	36	.315	Kadın	11	2,82	1,47																																												
6.I never felt quite sure of myself when I was speaking the target language in international academic setting.	Erkek	27	2,30	1,03	-2.116	36	.041*																																																																																																																				
	Kadın	11	3,18	1,47				7. I felt overwhelmed by the number of rules you have to learn in order to speak the target language.	Erkek	27	2,63	1,15	-.204	36	.840	Kadın	11	2,73	1,74	8.I was nervous speaking the target language with a foreigner or native speaker.	Erkek	27	2,04	0,98	-1.962	36	.058	Kadın	11	2,82	1,40	9.I worry about making mistakes in the target language.	Erkek	27	2,48	1,22	-.752	36	.457	Kadın	11	2,82	1,33	10. I think that I could not speak the target language well enough to present a paper or a poster.	Erkek	27	2,15	0,99	-1.713	36	.095	Kadın	11	2,82	1,33	11.I got nervous when I didn't understand every word a native speaker said.	Erkek	27	2,33	1,27	-1.020	36	.315	Kadın	11	2,82	1,47																																																								
7. I felt overwhelmed by the number of rules you have to learn in order to speak the target language.	Erkek	27	2,63	1,15	-.204	36	.840																																																																																																																				
	Kadın	11	2,73	1,74				8.I was nervous speaking the target language with a foreigner or native speaker.	Erkek	27	2,04	0,98	-1.962	36	.058	Kadın	11	2,82	1,40	9.I worry about making mistakes in the target language.	Erkek	27	2,48	1,22	-.752	36	.457	Kadın	11	2,82	1,33	10. I think that I could not speak the target language well enough to present a paper or a poster.	Erkek	27	2,15	0,99	-1.713	36	.095	Kadın	11	2,82	1,33	11.I got nervous when I didn't understand every word a native speaker said.	Erkek	27	2,33	1,27	-1.020	36	.315	Kadın	11	2,82	1,47																																																																				
8.I was nervous speaking the target language with a foreigner or native speaker.	Erkek	27	2,04	0,98	-1.962	36	.058																																																																																																																				
	Kadın	11	2,82	1,40				9.I worry about making mistakes in the target language.	Erkek	27	2,48	1,22	-.752	36	.457	Kadın	11	2,82	1,33	10. I think that I could not speak the target language well enough to present a paper or a poster.	Erkek	27	2,15	0,99	-1.713	36	.095	Kadın	11	2,82	1,33	11.I got nervous when I didn't understand every word a native speaker said.	Erkek	27	2,33	1,27	-1.020	36	.315	Kadın	11	2,82	1,47																																																																																
9.I worry about making mistakes in the target language.	Erkek	27	2,48	1,22	-.752	36	.457																																																																																																																				
	Kadın	11	2,82	1,33				10. I think that I could not speak the target language well enough to present a paper or a poster.	Erkek	27	2,15	0,99	-1.713	36	.095	Kadın	11	2,82	1,33	11.I got nervous when I didn't understand every word a native speaker said.	Erkek	27	2,33	1,27	-1.020	36	.315	Kadın	11	2,82	1,47																																																																																												
10. I think that I could not speak the target language well enough to present a paper or a poster.	Erkek	27	2,15	0,99	-1.713	36	.095																																																																																																																				
	Kadın	11	2,82	1,33				11.I got nervous when I didn't understand every word a native speaker said.	Erkek	27	2,33	1,27	-1.020	36	.315	Kadın	11	2,82	1,47																																																																																																								
11.I got nervous when I didn't understand every word a native speaker said.	Erkek	27	2,33	1,27	-1.020	36	.315																																																																																																																				
	Kadın	11	2,82	1,47																																																																																																																							

Not: N (katılımcı sayısı) = 23; *Mean(ortalama); Std.Deviation (Standart sapma); df=Serbestlik derecesi

Tablo 8. katılımcıların cinsiyetine göre yabancı dil kaygısı ölçeğindeki her bir maddeden aldıkları puanların karşılaştıran t-test sonuçlarını göstermektedir. Madde

#2 ve madde #6'da kadın ve erkek akademisyenler arasında önemli fark bulunmuştur ($p > .05$). Bu maddeler, kadın ve erkek akademislerin uluslararası bilimsel etkinliklerde poster veya sözlü sunum yaptıklarında yaşadıkları kaygı bakımından ve kendilerinden yeterince emin olmadıkları bakımından anlamlı farklılıklar yaşadıklarını göstermektedir. Diğer maddelerde anlamlı farklılıklar bulunmamıştır.

Tablo 9. İletişim Korkusu ölçeğindeki maddelerin cinsiyet değişkenine göre T-test istatistikleri

Maddeler	Cinsiyet	N	Mean	Std.	t	df	p																																																																																																																																
1. Generally, I am nervous when I have to participate in a meeting.	E	27	2,48	1,37	-1.065	36	.294																																																																																																																																
	K	11	3,00	1,34				2. Usually, I am comfortable when I have to participate in a meeting.	E	27	3,67	1,24	1.908	36	.064	K	11	2,82	1,25	3. I am afraid to express myself at meetings.	E	27	2,19	1,14	-.647	36	.522	K	11	2,45	1,21	4. I am very calm and relaxed when I am called upon to express an opinion at a meeting.	E	27	3,59	1,08	1.014	36	.317	K	11	3,18	1,25	5. Communicating at meetings usually makes me uncomfortable.	E	27	2,52	1,28	-.894	36	.377	K	11	2,91	1,04	6. I am very relaxed when answering questions at a meeting.	E	27	3,85	1,06	1.506	36	.141	K	11	3,27	1,10	7. I have no fear of giving a speech.	E	27	3,52	1,19	.378	36	.708	K	11	3,36	1,03	8. Certain parts of my body feel very tense and rigid while giving a speech.	E	27	2,37	1,04	-2.154	36	.038*	K	11	3,18	1,08	9. I feel relaxed while giving a speech.	E	27	3,59	1,01	1.115	36	.272	K	11	3,18	1,08	10. My thoughts become confused and jumbled when I am giving a speech.	E	27	2,30	0,99	-1.118	36	.271	K	11	2,73	1,27	11. I face the prospect of giving a speech with confidence.	E	27	3,26	0,98	-.311	36	.758	K	11	3,36	0,81	12. While giving a speech, I get so nervous I forget facts I really know.	E	27	2,30	1,14	-1.247	36	.220
2. Usually, I am comfortable when I have to participate in a meeting.	E	27	3,67	1,24	1.908	36	.064																																																																																																																																
	K	11	2,82	1,25				3. I am afraid to express myself at meetings.	E	27	2,19	1,14	-.647	36	.522	K	11	2,45	1,21	4. I am very calm and relaxed when I am called upon to express an opinion at a meeting.	E	27	3,59	1,08	1.014	36	.317	K	11	3,18	1,25	5. Communicating at meetings usually makes me uncomfortable.	E	27	2,52	1,28	-.894	36	.377	K	11	2,91	1,04	6. I am very relaxed when answering questions at a meeting.	E	27	3,85	1,06	1.506	36	.141	K	11	3,27	1,10	7. I have no fear of giving a speech.	E	27	3,52	1,19	.378	36	.708	K	11	3,36	1,03	8. Certain parts of my body feel very tense and rigid while giving a speech.	E	27	2,37	1,04	-2.154	36	.038*	K	11	3,18	1,08	9. I feel relaxed while giving a speech.	E	27	3,59	1,01	1.115	36	.272	K	11	3,18	1,08	10. My thoughts become confused and jumbled when I am giving a speech.	E	27	2,30	0,99	-1.118	36	.271	K	11	2,73	1,27	11. I face the prospect of giving a speech with confidence.	E	27	3,26	0,98	-.311	36	.758	K	11	3,36	0,81	12. While giving a speech, I get so nervous I forget facts I really know.	E	27	2,30	1,14	-1.247	36	.220	K	11	2,82	1,25								
3. I am afraid to express myself at meetings.	E	27	2,19	1,14	-.647	36	.522																																																																																																																																
	K	11	2,45	1,21				4. I am very calm and relaxed when I am called upon to express an opinion at a meeting.	E	27	3,59	1,08	1.014	36	.317	K	11	3,18	1,25	5. Communicating at meetings usually makes me uncomfortable.	E	27	2,52	1,28	-.894	36	.377	K	11	2,91	1,04	6. I am very relaxed when answering questions at a meeting.	E	27	3,85	1,06	1.506	36	.141	K	11	3,27	1,10	7. I have no fear of giving a speech.	E	27	3,52	1,19	.378	36	.708	K	11	3,36	1,03	8. Certain parts of my body feel very tense and rigid while giving a speech.	E	27	2,37	1,04	-2.154	36	.038*	K	11	3,18	1,08	9. I feel relaxed while giving a speech.	E	27	3,59	1,01	1.115	36	.272	K	11	3,18	1,08	10. My thoughts become confused and jumbled when I am giving a speech.	E	27	2,30	0,99	-1.118	36	.271	K	11	2,73	1,27	11. I face the prospect of giving a speech with confidence.	E	27	3,26	0,98	-.311	36	.758	K	11	3,36	0,81	12. While giving a speech, I get so nervous I forget facts I really know.	E	27	2,30	1,14	-1.247	36	.220	K	11	2,82	1,25																				
4. I am very calm and relaxed when I am called upon to express an opinion at a meeting.	E	27	3,59	1,08	1.014	36	.317																																																																																																																																
	K	11	3,18	1,25				5. Communicating at meetings usually makes me uncomfortable.	E	27	2,52	1,28	-.894	36	.377	K	11	2,91	1,04	6. I am very relaxed when answering questions at a meeting.	E	27	3,85	1,06	1.506	36	.141	K	11	3,27	1,10	7. I have no fear of giving a speech.	E	27	3,52	1,19	.378	36	.708	K	11	3,36	1,03	8. Certain parts of my body feel very tense and rigid while giving a speech.	E	27	2,37	1,04	-2.154	36	.038*	K	11	3,18	1,08	9. I feel relaxed while giving a speech.	E	27	3,59	1,01	1.115	36	.272	K	11	3,18	1,08	10. My thoughts become confused and jumbled when I am giving a speech.	E	27	2,30	0,99	-1.118	36	.271	K	11	2,73	1,27	11. I face the prospect of giving a speech with confidence.	E	27	3,26	0,98	-.311	36	.758	K	11	3,36	0,81	12. While giving a speech, I get so nervous I forget facts I really know.	E	27	2,30	1,14	-1.247	36	.220	K	11	2,82	1,25																																
5. Communicating at meetings usually makes me uncomfortable.	E	27	2,52	1,28	-.894	36	.377																																																																																																																																
	K	11	2,91	1,04				6. I am very relaxed when answering questions at a meeting.	E	27	3,85	1,06	1.506	36	.141	K	11	3,27	1,10	7. I have no fear of giving a speech.	E	27	3,52	1,19	.378	36	.708	K	11	3,36	1,03	8. Certain parts of my body feel very tense and rigid while giving a speech.	E	27	2,37	1,04	-2.154	36	.038*	K	11	3,18	1,08	9. I feel relaxed while giving a speech.	E	27	3,59	1,01	1.115	36	.272	K	11	3,18	1,08	10. My thoughts become confused and jumbled when I am giving a speech.	E	27	2,30	0,99	-1.118	36	.271	K	11	2,73	1,27	11. I face the prospect of giving a speech with confidence.	E	27	3,26	0,98	-.311	36	.758	K	11	3,36	0,81	12. While giving a speech, I get so nervous I forget facts I really know.	E	27	2,30	1,14	-1.247	36	.220	K	11	2,82	1,25																																												
6. I am very relaxed when answering questions at a meeting.	E	27	3,85	1,06	1.506	36	.141																																																																																																																																
	K	11	3,27	1,10				7. I have no fear of giving a speech.	E	27	3,52	1,19	.378	36	.708	K	11	3,36	1,03	8. Certain parts of my body feel very tense and rigid while giving a speech.	E	27	2,37	1,04	-2.154	36	.038*	K	11	3,18	1,08	9. I feel relaxed while giving a speech.	E	27	3,59	1,01	1.115	36	.272	K	11	3,18	1,08	10. My thoughts become confused and jumbled when I am giving a speech.	E	27	2,30	0,99	-1.118	36	.271	K	11	2,73	1,27	11. I face the prospect of giving a speech with confidence.	E	27	3,26	0,98	-.311	36	.758	K	11	3,36	0,81	12. While giving a speech, I get so nervous I forget facts I really know.	E	27	2,30	1,14	-1.247	36	.220	K	11	2,82	1,25																																																								
7. I have no fear of giving a speech.	E	27	3,52	1,19	.378	36	.708																																																																																																																																
	K	11	3,36	1,03				8. Certain parts of my body feel very tense and rigid while giving a speech.	E	27	2,37	1,04	-2.154	36	.038*	K	11	3,18	1,08	9. I feel relaxed while giving a speech.	E	27	3,59	1,01	1.115	36	.272	K	11	3,18	1,08	10. My thoughts become confused and jumbled when I am giving a speech.	E	27	2,30	0,99	-1.118	36	.271	K	11	2,73	1,27	11. I face the prospect of giving a speech with confidence.	E	27	3,26	0,98	-.311	36	.758	K	11	3,36	0,81	12. While giving a speech, I get so nervous I forget facts I really know.	E	27	2,30	1,14	-1.247	36	.220	K	11	2,82	1,25																																																																				
8. Certain parts of my body feel very tense and rigid while giving a speech.	E	27	2,37	1,04	-2.154	36	.038*																																																																																																																																
	K	11	3,18	1,08				9. I feel relaxed while giving a speech.	E	27	3,59	1,01	1.115	36	.272	K	11	3,18	1,08	10. My thoughts become confused and jumbled when I am giving a speech.	E	27	2,30	0,99	-1.118	36	.271	K	11	2,73	1,27	11. I face the prospect of giving a speech with confidence.	E	27	3,26	0,98	-.311	36	.758	K	11	3,36	0,81	12. While giving a speech, I get so nervous I forget facts I really know.	E	27	2,30	1,14	-1.247	36	.220	K	11	2,82	1,25																																																																																
9. I feel relaxed while giving a speech.	E	27	3,59	1,01	1.115	36	.272																																																																																																																																
	K	11	3,18	1,08				10. My thoughts become confused and jumbled when I am giving a speech.	E	27	2,30	0,99	-1.118	36	.271	K	11	2,73	1,27	11. I face the prospect of giving a speech with confidence.	E	27	3,26	0,98	-.311	36	.758	K	11	3,36	0,81	12. While giving a speech, I get so nervous I forget facts I really know.	E	27	2,30	1,14	-1.247	36	.220	K	11	2,82	1,25																																																																																												
10. My thoughts become confused and jumbled when I am giving a speech.	E	27	2,30	0,99	-1.118	36	.271																																																																																																																																
	K	11	2,73	1,27				11. I face the prospect of giving a speech with confidence.	E	27	3,26	0,98	-.311	36	.758	K	11	3,36	0,81	12. While giving a speech, I get so nervous I forget facts I really know.	E	27	2,30	1,14	-1.247	36	.220	K	11	2,82	1,25																																																																																																								
11. I face the prospect of giving a speech with confidence.	E	27	3,26	0,98	-.311	36	.758																																																																																																																																
	K	11	3,36	0,81				12. While giving a speech, I get so nervous I forget facts I really know.	E	27	2,30	1,14	-1.247	36	.220	K	11	2,82	1,25																																																																																																																				
12. While giving a speech, I get so nervous I forget facts I really know.	E	27	2,30	1,14	-1.247	36	.220																																																																																																																																
	K	11	2,82	1,25																																																																																																																																			

Not: N (katılımcı sayısı) = 23; *Mean(ortalama); Std.Deviation (Standart sapma); df=Serbestlik derecesi, E= Erkek; K=Kadın

Tablo 9. katılımcıların cinsiyetine göre iletişim korkusu ölçeğindeki her bir maddeden aldıkları puanların karşılaştıran t-test sonuçlarını göstermektedir. Madde

#8’de kadın ve erkek akademisyenler arasında iletişim korkusu bakımından önemli fark bulunmuştur ($p > 0.05$). Bu maddeler, kadın ve erkek akademisyenlerin hedef dilde konuşma yaparken yaşadıkları korku ve titremeyi anlatmaktadır. İletişim korkusu bakımından kadın ve erkek akademisyenlerin anlamlı farklılıklar yaşadıklarını göstermektedir. Diğer maddelerde anlamlı farklılıklar bulunmamıştır.

3.2. Nitel Sonuçlar

Çalışmanın bu bölümünde nicel analizden edilen ortalama puanlara göre katılımcılardan göreceli olarak en düşük ve en yüksek düzeyde iletişim ve yabancı dil kaygısı yaşanan akademisyenler gönüllü olarak mülakata katılmaları için davet edilmiştir. Dokuz katılımcıdan oluşan bir alt örneklem grubu belirlenmiştir.

Tablo 10. Mülakata katılan katılımcıların profilleri

Katılımcı	Cinsiyet	Kaygı Düzeyi
#8	Erkek	Düşük
#13	Erkek	Düşük
#22	Erkek	Düşük
#31	Erkek	Yüksek
#32	Erkek	Yüksek
#33	Kadın	Yüksek
#35	Kadın	Yüksek
#36	Kadın	Yüksek
#37	Erkek	Yüksek

Tablo 10.’da görüldüğü gibi katılımcıları 3 tanesi kadın ve 6 tanesi erkek akademisyendir. Ayrıca bu katılımcıların 3 erkek ve kadınların hepsi göreceli olarak yüksek düzeyde hem iletişim hem yabancı dil kaygısı yaşamaktadır. Mülakatta katılımcılara aşağıdaki sorular sorulmuştur:

1. Uluslararası bir konferansa katıldığınızda kendinizi nasıl hissedersiniz?
2. Katıldığınız uluslararası konferans da sizi en çok rahatsız eden nedir?
3. Sözlü ya da poster sunumlarınızda karşılaştığınız problemler oldu mu?
4. Bir topluluk önünde ya da sözlü sunumda yaşadığınız kaygının sebeplerini biliyor musunuz? Eğer biliyorsanız, nasıl üstesinden gelirsiniz?

5. Ana dili İngilizce olan biriyle konuştunuz mu? Konuştuysanız kendinizi nasıl hissettiniz? Eğer konuşsaydınız tepkiniz nasıl olurdu?

6. İngilizcenizi geliştirmek ister misiniz? Ne tür etkinlikler size yardımcı olur? Düşünceleriniz nedir?

7. İngilizce konuşurken kendinizi motive eder misiniz? Kendinizi hatasız ve akıcı konuşmak için zorlar mısınız?

8. İmkânınız olsa kendi ana dilinizde sözlü sunumunuzu yapmak ister misiniz? Neden?

Mülakat katılımcılarla Türkçe olarak yapılmıştır çünkü anadilde kendilerini daha iyi ifade edebilecekleri düşünülmüştür. Mülakatlar esnasında ses kaydı yapılmış daha sonra bu ses kayıtları araştırmacı tarafından yazıya dönüştürülmüştür. Başka bir araştırmacıdan transkripsiyonlar tekrar kontrol edilmiştir. Son olarak, Gay, Mills ve Airasian'ın (2009) kodlama ve sınıflandırma yaklaşımına göre nitel veri analiz edilmiştir. Bu analizler sonucunda şu araştırma sorusuna yanıt aranmaya çalışılmıştır: İngilizce yabancı dil kaygısı ve iletişim korkusu yaşayan anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenler kaygılarını azaltmak için üstlendikleri sorumluluklar nelerdir?

Çalışmadan elde edilen bulgulara göre akademisyenler çoğunlukla yüksek düzeyde kaygı yaşadıklarında iletişim stratejileri kullanırlar. Mülakattan elde edilen analizler sonucunda bulgulara ait temalar şu şekildedir:

3.2.1. Düşük düzeyde kaygı yaşayan akademisyenler

Aşağıda göreceli olarak düşük düzeyde kaygı yaşayan 3 erkek akademisyen ile yapılan mülakatlardan elde edilen sonuçlar a) İletişim korkusunu etkileyen faktörler, b) Topluluk önünde yabancı dil kaygısı ve iletişim kurma kaygısı ve c) Kaygıyı azaltmak için üstlenilen sorumluluklar olmak üzere üç tema çerçevesinde analiz edilmiştir.

3.2.1.1. Tema 1: İletişim kaygısını etkileyen faktörler

Düşük kaygı yaşayan katılımcılar uluslararası etkinliklerde yüksek düzeyde kaygı yaşamadıklarını ifade etmişlerdir. Ancak katılımcılardan birisi ana dili İngilizce olan kişilerle olan iletişimde fonetik ile ilgili problem yaşayabildiğini belirtmiştir. Ayrıca bir diğer katılımcı dil yetersizliğinin kimi zaman problem yaşattığını belirtmiştir. Yanıtlar aşağıda gösterilmiştir:

3.2.1.1.1. Uluslararası bir konferansa katıldığınızda kendinizi nasıl hissedersiniz?

#8: *Rahat hissediyorum*

#13: *Rahat hissetmediğim kesin, korku düzeyinde değil ama kaygım olur. Ana dilimin dışında bir dille sunum yapmak ve sorulara cevap vermek biraz kaygı düzeyini artırabiliyor.*

#22: *Biraz stresli hissedirim.*

Düşük kaygı yaşayan bu üç erkek akademisyenden birisi uluslararası bir akademik etkinlikte rahat olduğunu söylerken diğer ikisi kısmen kaygı yaşadığını belirtmiştir.

3.2.1.1.2. Katıldığınız uluslararası konferans da sizi en çok rahatsız eden nedir?

#8: *Rahatsız olmuyorum aksine daha iyi olur.*

#13: *Telaffuz konusunda problem yaşadığımı söyleyebilirim bir de bunun yanında soru soran kişinin bir İngiliz değil İngilizcenin ikinci dil olarak kullanan kişilerin soru sormasını tercih etmekteyim çünkü daha yavaş ve anlaşılabilir oluyor dolayısıyla sorular kısmında zorlandığımı hatırlıyorum.*

#22: *İngilizce dilinin ortak kullanım olmaması.*

Düşük kaygı yaşayan bu üç erkek akademisyenden birisi uluslararası akademik etkinlikte olmayı sevdiğini söylerken diğer ikisi telaffuzun sorun olduğunu ve İngilizcenin ortak bilim dili olarak yaygın kullanılmamasından hoşnut olmadığını belirtmiştir.

3.2.1.1.3. Sözlü ya da poster sunumlarınızda karşılaştığınız problemler oldu mu

?

#8: *Bir problemle karşılaşmadım sadece bir tanesinde ihtiyacımın dolayısıyla, o sunumu bitirmek için can attım.*

#13: *Evet oldu. Yunanistan'da kongreye katılmıştım. Bildiriyi sunarken bir problem hissetmedim. Benden sonra sunum yapacak olan kişi Hindistan kökenli bir İngiliz'di, onun konusu İngilizceyi ikinci dil olarak öğrenenlerin telaffuz hatalarını nasıl giderebileceklerine yönelikti, o sunum esnasında hatalı biri olarak beni gösterdi.*

#22: *İlk sunumumda dil yetersizliğinden dolayı problemler oldu yalnız kaygılanmadım. Bildiğim konuya doğru yönü çekip öyle devam ettim.*

Deneyimleriyle ilgili bu soruda sunum yaparken hiçbiri kaygılanmamıştır. Ancak sunum dışı gelişen durumlar kaygı durumlarını dolaylı olarak etkilemiştir.

3.2.1.2. Tema 2: Topluluk önünde konuşma kaygısı ve iletişim kurma kaygısı

Katılımcılar uluslararası akademik etkinliklerde konuşma veya sunum yaparken yaşadıkları kaygının temel sebebinin dil yetersizliği olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca iki katılımcı imkân olsa kendi ana dillerin sunumlarını veya konuşmaları yapmayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir çünkü anadillerinde kendilerini daha iyi ifade edeceklerini düşünüyorlar. Kişilerarası etkileşimde iletişim kurmada sıkıntı yaşamadıklarını belirtmişlerdir.

3.2.1.2.1. Bir topluluk önünde ya da sözlü sunumda yaşadığınız kaygının sebeplerini biliyor musunuz? Eğer biliyorsanız, nasıl üstesinden gelirsiniz ?

#8: 'cevap yok'

#13: *evet İngilizceye iyi hakim olamamak.*

#22: *sebebini biliyorum. Üstesinden nasıl gelirim? sebebi; yabancı dili daimi olarak kullanmamak dolayısıyla yabancı dili kullanabileceğim mecralara yöneliyorum.*

Düşük kaygı yaşayan bu üç erkek katılımcı kaygılanma sebebi olarak dil yetersizliğini göstermiştir ve bir katılımcı pratik yapma stratejisi ile üstesinden geldiğini ifade etmiştir.

3.2.1.2.2. İmkancınız olsa kendi ana dilinizde sözlü sunumunuzu yapmak ister misiniz ? neden ?

#8: *Daha çok İngilizce yapmak istiyorum çünkü uluslararası çalıştığımız için bana kolay geliyor İngilizce konuşmak, dinleyici kitlesine göre, hangi dil gerekiyorsa o dilde yaparız.*

#13: *Yapmak istiyorsun ama aslında sunumunuza hakimsiniz hem Türkçesine hemde İngilizcesine hakimsiniz. Aslında yazmadığınız ama o anda ortaya çıkan bir açıklamadan dolayı ortaya çıkıyor. O anlık gerçekleşen bir şey.*

#22: *Tabi ki isterim. Çünkü anadilime daha çok hakim olduğum için daha iyi derdimi açıklayabilirim.*

İki katılımcı anadilde sunum yapmak istediğini böylelikle kendilerini daha iyi hissedebileceklerinin söylemiştir.

3.2.1.2.3. Ana dili İngilizce olan biriyle konuştunuz mu? Konuştuysanız kendinizi nasıl hissettiniz ? Eğer konuşsaydınız tepkiniz nasıl olurdu?

#8: Konuştuğunuz adama bağlı , genelde sıkıntı olmuyor yardımcı oluyorlar.

#13: Konuştum, bir gemi seyahatinde Amerikalı bir üniversite personeliydi , kısa bir sohbetimiz oldu ama akademik konular üzerinden değildi. Biraz zamana ihtiyacımız var yapılamayacak bir şey değil.

#22: Konuştum. Ona karşı kendimi bir şeyler anlatmaya çalışır gibi hissetmişim.

Anadili İngilizce olan biriyle olan iletişimde kendilerini kısmen yeterli gördüklerini ve kısmen güvendiklerini ifade etmişlerdir.

3.2.1.3. Tema 3. Kaygıyı azaltmak için üstlenilen sorumluluklar

Göreceli olarak düşük düzeyde kaygı yaşayan akademisyenler dili aktif bir şekilde kullanmada yurtdışına gitmenin veya uzun süre alanında İngilizce ders vermenin yaralı olacağını düşünmektedirler. Ayrıca, kelime ve telaffuz problemlerine rağmen bunları doğal kabul ederek, yazarken sözlük kullanma ama konuşurken yapılan yanlışları yine doğal bir durum olarak algılama, akıcı konuşmadan ziyade kendini ifade edebilmenin önemli olduğunu vurgulayarak kaygılarını azaltmaya çalıştıklarını ifade etmişlerdir.

3.2.1.3.1. İngilizcenizi geliştirmek ister misiniz ? Ne tür etkinlikler size yardımcı olur? Düşünceleriniz nedir ?

#8: Benim sıkıntım yok, aslında geliştirmem gerekiyor ama nasıl olsa idare ediyorum diyerek umursamazım bu konuda. Nasıl olur konusunda ise yurtdışına gitmelisiniz ve zaman ayırmalısınız yani Türkiye de olacak bir şey değil.

#13: Geliştirmek isterim ve bunu içinde belirli kurslar aldım ama eğer o dili konuşmuyorsanız ne kadar ders alırsanız alın bunların çok etkili olduğunu düşünmüyorum. Önemli olan sürekli kullanır hale getirmek. Ya da uzun süreli sene de 3 ay ya da 5 ay kendi alanınızda ders vermek gibi aktiviteler yapılırsa ancak başarılı olunabilir.

#22: Geliştirmek isterim. Yurtdışına çıkabilirsem İngilizcem daha iyi geliştirebileceğimi düşünüyorum.

Katılımcılar İngilizcelelerini geliştirmek istedikleri ve bunun yolunda yurt dışı imkanları ve pratik yapma olduğunu belirtmişleridir.

3.2.1.3.2. İngilizce konuşurken kendinizi motive eder misiniz ? Kendinizi hatasız ve akıcı konuşmak için zorlar mısınız ?

#8: Tam aksine ben tamamen doğaçlama gidiyorum. Benim kelime ve telaffuz problemim var ama sıkıntı yaşamıyorum.

#13: Evet zorluyorum, daha çok yazma konusunda olabiliyor ve daha çok sözlüğe başvurma gibi ama konuşurken çok fazla takılmam

#22: Kendimi motive ederim ama akıcı konuşmak için değil derdimi anlatmak için motive derim.

Konuşurken kendilerini hatasız olabilmek için zorlamadıklarını ve rahat davranmaya çalıştıklarını ifade etmişlerdir.

3.2.2. Yüksek düzeyde kaygı yaşayan akademisyenler

Aşağıda göreceli olarak yüksek düzeyde kaygı yaşayan 3 erkek (#31, #32, #37) ve 3 kadın (#33, #35, #36) akademisyen ile yapılan mülakatlardan elde edilen sonuçlar a) iletişim korkusunu etkileyen faktörler, b) Topluluk önünde konuşma kaygısı ve iletişim kurma kaygısı ve c) Kaygıyı azaltmak için üstlenilen sorumluluklar olmak üzere üç tema etrafında analiz edilmiştir.

3.2.2.1. Tema 1: İletişim kaygısını etkileyen faktörler

Yüksek derecede kaygı yaşayan erkek akademisyenlerden #31, #32 ve #37 yabancı dilde sunum yaparken kaygı yaşamakta olduklarını belirtmişler ve bu kaygılarının sebebi olarak dil yetersizliği ve tecrübesizlik olduğunu ifade etmişlerdir. Kadın akademisyenler ise (#33, #35 ve #36) topluluk önünde konuşmanın zaten bir kaygı faktörü olduğunu belirtmişler ve yeterince konuşma ve anlama becerilerinin olmadığını bu yüzden sorulabilecek sorulara cevap verememe kaygısı genellikle başat olmak için çabaladıkları kaygı türüdür.

3.2.2.1.1. Uluslararası bir konferansa katıldığınızda kendinizi nasıl hissedersiniz?

#31: Genellikle stresli olurum. Sunumum özellikle İngilizce , yabancı dilde hata yapar mıyım / yapmaz mıyım. Artı konuyu tam idare edebilir miyim. O yüzden biraz stresliyim sadece uluslararası değil genel olarak.

#32: Aslında uluslararası akademilerde bir den fazla kültür olduğu için ama belli bir süre sonra bu insanların ana dillerinin İngilizce olmadığını görüyoruz. Bu kapsamda biraz daha rahatlıyoruz bu kaygı düzeyimizi düşürüyor. İlk sunumlarımıza göre ikinci sunumlarımız daha rahattı çünkü o kaygıyı atlattığımız oluyoruz. Yani bunu ne kadar fazla sunum a katılırsak o kadar kaygı düzeyini atlattığımız oluyoruz. İlk baştaki kaygılarımızda zamanla

azaldı, tükendi. Tamamen bilgi, siz tecrübeli olduğunuz için kendinizi ifade edebildiğiniz sürece kaygılanmanıza gerek yoktur.

#37: Doğal olarak stresli, baskı altında çünkü bu tür konferanslar yabancı dili İngilizce olan konferanslardır. Bizde konuşma anlamına iyi derece de bilmediğimiz için doğal olarak baskı altında stresli hissederiz.

Erkek akademisyenler genellikle stresli olduklarını belirtmiştir.

#33: Sunum yapmak başlı başına stresli bir şey o yüzde Türkçe yada İngilizce olması o kadar da önemli değil. Sorulan soruları tam anlayıp doğru cevap verebilir miyim bunu stresini yaşadığım doğrudur. Yeteri kadar hazırlanmamakta bu kaygısı biraz daha artırır.

#35: Yani... sunum yaparken daha önce hiç Türkçe sunum yapmadan direk yurtdışında sunum yapmıştım. İlk başta sunumu başlamadan sunumdan kaçmak istiyordum sonra yaptıkça alıştım. Sonrasında bazı anlayabildiğim soruları cevapladım anlayamadıklarım da çok heyecanlandım sonra hocalar yardımcı oldular.

#36: kaygılı ve stresli.

Kadın akademisyenler de benzer düzeyde stresli olduklarını belirtmiştir.

3.2.2.1.2. Katıldığınız uluslararası konferans da sizi en çok rahatsız eden nedir?

#31: En fazla rahatsız eden, birinci aşamada; benim çalıştığım alanda uzman kişilerin olması, onlar karşısında hata yaparım düşüncesi ya da ifade etmem gereken şeyi doğru ifade edememe.

#32: Aslında beni çok rahatsız eden bir durum olmadı. Mesela sunumun İngilizce olması yada oturumun kalabalık olması bu tür faktörler fazla etkilemez. Ama sunumda farklı kültürler insanlar var ve bu insanlar soru sorduğu zaman kendi aksanlarıyla soruyorlar. Bazen o aksanları Hintlileri, Çinlileri diye ayırmamız zor oluyor ki belli bir üre sunumlara katıldığımızda bunu aşmaya başlıyorsunuz artık bu sorunları da aşıyorsunuz. Yani genelde bu tür problemler aksandan kaynaklı oluyor.

#37: Sunumların İngilizce olması ve tam anlamılamıyor olması, sunumlarınız ne kadar çok olursa o kadar tecrübeli oluyorsunuz. Benim sunumlarım az olduğu için kaygı oluyor.

Erkek katılımcılar hata yapma korkusu ve İngilizcedeki yetersizlikler kaygıya neden olduğunu ifade etmişlerdir.

#33: İngilizce olması rahatlatıcı bir unsur, çünkü başka bir dil anlamıyorum, en iyi anladığım bu dil. Rahatsız edici olarak sunum mantığı stresli bir mantık, performans düzeyi varsa stres düzeyi de artıyor yani ortam önemli, sunum esnasında hatamızın düzeltilmemesi ayrıca bir baskı uyguluyor

#35: Sorulan soruların yoğunluğu hani eğer sunumu ben yapıyorsam zaten heyecanlı olacağım için anlamakta zorluk çekebiliyorum ya da ön yargılı olabiliyorum.

#36: Oturumların çok kalabalık olması. Gelecek soruları anlayamama korkusu.

Kadın akademisyenler de hata yapma korkusu, dil yetersizliği ve topluluk önünde konuşmanın kaygı yarattığını belirtmiştir.

3.2.2.1.3. Sözlü ya da poster sunumlarınızda karşılaştığınız problemler nelerdir?

#31: *Bir sunum yaparken uluslararası konferansta, sunumda stresli olmanın etkisiyle bazen konuyu tam ifade etmeme ya da hızlı geçme ayrıca sorular kısmında yine bazen o heyecan kalıyor ve soruyu bildiğiniz halde tam aktaramama.*

Bu durum sizi kaygılandırıyor mu?

'Evet kaygılandırıyor.'

#32: *İlk etaplarda oluyordu çok fazla kaygılanıyordum. Çünkü nasıl anlatırım derdimi ifade edebilir miyim ama ikinci soruda olduğu gibi bu konuyla ilgili en iyi bilgiyi be biliyorum bu konuyu onlar bilmiyorlar onlar öğrenmek istiyorlar. Orda kullanacağım dilin sadeliği ve dili en iyi kullanma biçimim de karşı tarafa vereceğim cevaplarla kaygı düzeyi minimuma iniyor. Çünkü sunumlarda herkes özel konulara çalışıyor bu özel konularda sizin en iyi bildiğiniz konu olduğu için karşı tarafa bir kaygı gütmemiz gerekmiyor.*

#37: *Şimdiye kadar uluslararası sunumum bir tane oldu ve o da Türkçe olduğu için fazla bir problemle karşılaşmadım.*

İngilizce sunumlarda erkek akademisyenler kaygılandıklarını ve özellikle soru-cevap oturumlarda kendilerini tam ifade edememelerinin problem olduğunu ifade etmişlerdir.

#33: *Bazen kelime unuttuğum olmuştur. Ama powerpoint in olmasından dolayı hemen geçiştiriyorum. İnsanları ikinci bir dilde konuştuğunuzu bildikleri için rahatlatıcı davranıyorlar ve bu iyi bir şey. Tolere edebiliyorlar.*

#35: *Uluslararası sunumlarda hiç poster sunum yapmadım. Sözlü sunum yaptım iki kez. Yani Türkçe de yapsam heyecanlanırdım o zaman da heyecanlandım. Ama en çok sunum dan sonra sorulan soruları anlamayacağım şeklinde stres yaşadım ve içimde bir panik oluyor.*

' hedef dilde bir sorun olarak mı görüyorsunuz bunu? '

' evet, soruyu anlamayacağım iye içimde bir panik oluyor.'

#36: *Evet yaşadım pc ile ilgili mekanik bir problemdi buna bağlı olarak bana stres ve kaygıya neden oldu. Daha sonra da gelen soruların dan kaygım iyice arttı ve cevapların anlaşılacağı korkusu yaşadım.*

Kadın akademisyenler de soru-cevap oturumlarında stres yaşadıklarını ifade etmiştir. Ayrıca katılımcılardan birisi insanların olumlu yaklaşımları kaygıyı azaltmada bir etken olduğunu düşünmektedir.

3.2.2.2. Tema 2: Topluluk önünde konuşma kaygısı ve iletişim kurma kaygısı

Yüksek derecede kaygı yaşayan erkek akademisyenlerden #31, #32 ve #37 yabancı dilde sunum yaparken kaygı yaşamakta ve iletişim kurmada güçlükler yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bunların sebebi olarak dinleyici kitlesinin uzman kişilerolabileceği varsayımı etkilidir. Bu durumda kaygıyı azaltmak için sunum yaptığı konuya hakim olma , pratik yapma, dil becerilerini artırma ve sorulabilecek sorulara hazırlıklı olma kaygıyı azaltma stratejisi olarak uygulanabileceğini savunmuşlardır. Kadın

akademisyenler ise (#33, #35 ve #36) topluluk önünde konuşmanın zaten bir kaygı faktörü olduğunutekrar belirtmişler ve sorulabilecek sorulara cevap verebilmek için sorulabilecek sorulara hazırlıklı olma ve dilbecerilerinin geliştirmenin stratejileri olduğunu ifade etmişlerdir.

Öte yandan anadili İngilizce olan biriyle iletişime geçtiklerinde telaffuz sorunları, akademik dil kullanamama korkusu, aksanlı konuşanları anlamam ve sürekli konuşulanı kaçırma kaygı yaratmaktadır.

Katılımcıların çoğu eğer imkânları olsa kendi anadillerinde sunum yapmak istediklerini belirtmiştir (#31, #35, #36, #37). Diğerleri ise hedef dilde sunum yapmak arzusu olduğunu çünkü kendilerini daha yetkin hissedeceklerini düşünmektedirler.

3.2.2.2.1. Bir topluluk önünde ya da sözlü sunumda yaşadığınız kaygının sebeplerini biliyor musunuz ? Eğer biliyorsanız, nasıl üstesinden gelirsiniz ?

#31: Uzman kişiler karşısında bazen tam ifade edememe düşüncesi yönünden kaygılanırım.

#32:aslında bu tür sunumlarda sunuma iyi hazırlanmamışsam ve bilgi eksikliği varsa kaygılanırım. Ama bilgiyi tamamlamışsam, ki en iyi ben biliyorum algısı varsa ve bunu pratikte de yapıyorsam , minimum düzeyde slaytlara bakıp sunumumu gerçekleştiriyorsam kaygı gütmem gerekmiyor ve bunun üstesinden gelebiliyorum. Ama şayet karşı tarafa ben bilmediğimi karşı tarafa hissettirirsem, onlarda bana karşı sorularını sertleştirebilirler.

#37:biliyorum tabi , bunların üstesinden gelmek için daha çok pratik yapmış olmak avantaj sağlar. Ve eğer konuya hakimseniz kaygıların üstesinden gelmek daha kolay olur.

Erkek katılımcılar sunumları ile ilgili hazırlıkları yetersiz olduklarında kaygılandıklarını ve pratik yaparak aşabileceklerini düşünmektedirler.

#33: topluluk önünde konuşmak ölüm korkusuna eşmiş. İster kendi dilinizde ister başka bir dilde olsun, ben derse girerken bile eğer hazırlanmamışsam, bu şekilde stres unsuru oluşturuyor. Soru gelebilir ya da kelimeyi doğru ifade etmek anlatmak istediğiniz şeyi doğru bir şekilde anlatmak. Ön hazırlık olmalıdır.

#35: hani strese bağlı değil , ön yargı oluyor. Bir şartlanma oluyor anlayamayacağım diye ve o şekilde anlayamıyorum gelen soruları , ne söyleyeceğimi bilemiyorum.

'bu durumu çözmek için bir çaba da buldunuz mu ?'

'yani daha çok sunum yapmaya çalışıyorum olanağım oldukça , ama bunun dışında çok da ne yapacağımı bilemiyorum. Bu tür durumların önüne geçmek için konuşma dersleri alıyorum 'conversation club''

#36: evet biliyorum , yeteri düzeyde İngilizceye sahip olmadığımndan dolayı bu beceriye sahip olup bilimsel den dolayı da bu tür konferanslarda katılma zorunluluğunun daolduğunda dolayı iki çelişki arasında sürekli bir kaygı var.

Kadın akademisyenlerden biri topluluk önünde konuşmanın kaygı yarattığını diğerleri ise hazırlıklı olmadıklarında kaygı yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bu

durumların üstesinden gelmek için ise dil becerilerinin geliştirmek olduğuna inanmaktalar.

3.2.2.2.2. Anadili İngilizce olan biriyle konuştunuz mu? Konuştuysanız kendinizi nasıl hissettiniz? Eğer konuşsaydınız tepkiniz nasıl olurdu?

#31: Konuştum. Genel güncel hayatta çok rahatım fakat akademik olduğunda, yine aynı akademik terimlerin telaffuzunda ya da yanlış yaparım düşüncesi oluyor bazen. Anlatabilir miyim derdimi ondan biraz stresli oluyorum yoksa genel durumda rahatım.

#32: ilk başlarda korkuyordum bana ne diyecek beni anlayacak mı gibi tepkiler vardı. Ama daha sonra onların bizi sakın kaldığını fark ettim. Sabırla bizim cevaplarımızı beklediklerini hissettim. Yurtdışında geçirdiğim yaşam süresince ev arkadaşlarım ve laboratuvar arkadaşlarım İngiliz'di. Biz onlarla çok rahat konuşabiliyorduk çünkü onlar bizden çok iyi bir gramer beklemiyorlar. Konuşma dilinde bazı kırpmaları yapabileceğimi gösterdiler. Tabi bunları akademik dil kullanmam gerektiği zamanlarda kullanmamaya çalıştım.

#37:evet oldu ama pratik anlamında zayıf olduğum için kaba tabiriyle 'geçştirerek' sohbetlerimiz oldu.

Erkek akademisyenler anadili İngilizce olan biriyle olan iletişimlerinde kaygı çok yaşamadıkları ve iletişim kurmak için strateji kullandıklarını ancak akademik konuşmalarda zorlandıklarını ifade etmişlerdir.

#33: konuştum hatta yaşadım ondan sonra konuştuğum kişinin anadili değilse daha rahat çünkü sizi anlaması daha kolay bir şeyi başarmış hissediyorsunuz hani kelimelerisıralamanızda o kişi sizi anlıyor. İlk de stres yaşadığımda arkadaşım bana aynen şunu söyledi 'ben Türkçe konuşamıyorum ama sen İngilizce konuşuyorsun 'bu benim için önemli ve belli bir zaman sonra alışıyorsunuz bir bakıyorsunuz ki 'aa ben konuşabiliyorum!' daha rahat oluyorum ama ortam da bir Türk varsa konuşamıyorum. Hata yapma korkusu devreye giriyor.

#35:konuştum yani İngilizcem daha kötü seviyedeysen daha stresli hissettim. Ama geliştirdikçe ya da o an ki ruh halimle daha girişken ya da konuşmak istiyorsam o zaman çok da kötü hissetmedim.

#36:konuştum önce karşı taraf ana dilli çok iyi konuştuğu için ya da bize öyle geldiği için hızlı bir aksanla konuştukları için bir çoğunu anlayamıyoruz, sürekli karşı tarafa tekrarlatma ihtiyacı duyuyoruz bu tekrarlatmalar insan da bazen utanç duygusunu yaşıyor. Karşı tarafı sıkığımız düşüncesine varıyoruz. Oysa onlar öyle düşünmüyor ama bizler kendimizi bundan alıkoyamıyoruz.

Kadın akademisyenler ise iletişim kurabildiklerini gördükçe daha çok motive olduklarını ve dil seviyesinin yetersizliği kaygı yarattığını ifade etmişlerdir.

3.2.2.2.3. İmkanınız olsa kendi ana dilinizde sözlü sunumunuzu yapmak ister misiniz ? Neden ?

#31: Tabi ki, kendi anadilimde sözlü sunum yapmak isterim çünkü daha iyi anlaşılacağımı düşünürüm.

#32: kendi ana dilimde sözlü sunum yapmam gerektiğini düşünmüyorum. Çünkü kendi anadilimde yaparsam karşı tarafta hiç kimsenin anlamayacağını biliyorum. Uluslararası bir alanda konuşurken ulusal bir dilin kullanılmasının daha doğru olduğunu düşünüyorum.

#37: Uluslararası konferanslarda böyle bir şansınız yok. Eğer benim pratiğim iyiye zaten iyi olması içinde belli pratik yapmam gerekiyor. Bilim dili İngilizce o yüzden gerek görmüyorum. Gönül isterdi ki Türkçe olsun.

Erkek katılımcıların hepsi kendilerini daha iyi ifade edebileceklerini inandıkları için anadillerinde sunum yapmak istediklerini belirtmiştir.

#33: konudan konuya göre değişir eğer konu felsefi bir konuya sunumun içeriği önemli ise bu önemli ama tabii ki İngilizce sunum yapmak zevk verir buda İngilizce yeterliliğinizi göstermek istersiniz, akıcılığını artırmak istersiniz, öyle bir seviyeye gelir ki hem konunun güzelliğini hem de içeriğini güzel anlatırsınız, o arena da kendinizi iyi bir şekilde sunarsınız bu da 'kaymaklı kadayıf olur'.

#35: kendi anadilimde yapmayı tercih ederim çünkü anlatacağım şeyleri daha az stresle daha düzgün anlatabilirim. Karşımdaki insanlara konu hakkında daha yoğun bir ilgi verebilirim. Yada sürekli slaytlara takılmak zorunda kalmam. Ama tabii ki bir bilim dili var İngilizce ve eğer diğer uluslarda ulaştırmak istiyorsak bu bilgileri bunu da yapmamız gerekiyor.

Tabii ki insanın ana dili gibi olmuyor, yurtdışında da zaman geçerseniz, anadilinizde kendinizi daha rahat hissediyorsunuz ve daha rahat ifade ediyorsunuz. Beden dilinizde daha rahat oluyor. Amerikan aksanında kendimi daha rahat hissediyorum ama İngiliz'le konuşurken o kadar rahat olamıyorum. Amerikanlara daha yakınız Hollywood Filmlerinden dolayı sanırım.

#36: evet isterim ve herkeste bu duygunun hakim olduğunu düşünüyorum çünkü herkes anadiliyle daha iyi anlaşılır.

Kadın katılımcılar kendilerini daha iyi ifade edebileceklerini inandıkları için anadillerinde sunum yapmak istediklerini belirtmiştir. Bir katılımcı ise İngilizce sunum yapmanın daha prestijli olduğuna inanmaktadır.

3.2.2.3. Tema 3. Kaygıyı azaltmak için üstlenilen sorumluluklar

Katılımcıların hepsi İngilizcelelerini geliştirmek istediklerini ifade etmişlerdir. Bunu başarabilmek için ise çeşitli sorumluluklar üstlenmişlerdir. Örneğin, yurtdışına gitmek, iş ortamında meslektaşlarıyla İngilizce konuşmak, yurtdışında konferanslara katılmak ve İngilizce kitap okumak ve videolar dinleme yapmak üstlenilen sorumluluklardır. Ancak yurtdışında bulunmanın dil gelişimine en büyük katkı yapacağına inanılmaktadır.

3.2.2.3.1. İngilizcenizi geliştirmek ister misiniz ? Ne tür etkinlikler size yardımcı olur?

#31: İngilizcemi geliştirmek isterim. Tek inandığım gidip yurt dışında yaşamak, birebir yaşamak. Çünkü daha önce bu tecrübeyi yaşadım. Burada en basit İngilizceyi bilmezken, orada yaşamamız yeterli. Ordaki insanlarla diyalog kurduğumuzda, bir bakıyorsunuz rahat bir şekilde öğrenebiliyoruz.

#32: İngilizce kaybolan bir dil olduğundan dolayı, bizler daha önce arkadaşlarımızla birlikte bir karar almıştık, çalıştığımız laboratuvar da birlikte İngilizce konuşalım. İngilizce

dilini kendi yaşam alanımızda özellikle bilim alanında kullanalım ki biz bunu unutmayalım. Çünkü İngilizceyi geliştirmenin yolu bence onu unutmamaya çalışmaktır.

#37:tabi ki isterim bence bunu en kolay yolu ana dili İngilizce olan bir ülke de en az 6 ay yaşamak. Amerika, İngiltere, Malta vb ülkelerde tek başınıza Türkçe konuşmada üstesinde gelebiliriz.

Erkek katılımcıların dil seviyelerini artırmak istediklerini ve bunun yolunun da İngilizcenin konuşulduğu ülkelerde bulunmak olduğunu düşünmektedirler. Ayrıca katılımcılardan biri meslektaşlarıyla İngilizce iletişim kurarak dilde akıcılığı artırmaya çalışmaktadır.

#33: Bu sürekli bir şey. Dil nankör, İngilizce alt yazılı filmler seyrediyorum. Kitap okuyorum ayrıca evimde bütün materyaller İngilizce, eğlenceli hale getirerek yapmaya çalışıyorum. Mümkünse yurt dışında iş buluyorum, bilerek yurtdışı konferansları seçiyorum mecbur kalıp öğrenmek için ...

#35:tabi ki, yani bence en mantıklısı yurt dışında belli bir süre geçirmek en az 6 ay şeklinde ve aynı anda gramer le ilgili bir kursa katılmak.

#36: elbette, bir akademisyen olarak en büyük eksikliğimiz ikinci bir dile olan hakimiyetimizin iyi olmaması bunun olması çok isterim. Bunu ancak uygulamalı olarak yerine getirebiliriz. Bol dinleme, okuma, yurtdışı gezileri ve bilimsel aktiviteler...

Kadın akademisyenler ise alt yazılı filmler, kitaplar, yurtdışı konferanslar ve yurtdışında bulunma üstlendikleri sorumluluklar olduğunu ifade etmişlerdir.

3.2.2.3.2. İngilizce konuşurken kendinizi motive eder misiniz? Kendinizi hatasız ve akıcı konuşmak için zorlar mısınız?

#31: Tabi hatasız konuşmaya dikkat ederim çünkü söylediğiniz İngilizce yabancı dil olduğu için bazen bir kelimedede bile karşıdaki doğru anlıyor mu diye , buna dikkat etmeye çalışırım.

#32: maksimum düzeyde bunu yapmaya zorlarım. Özellikle sunumlarda. Ama konuşma dilinde akıcı konuşmamızı insanlar bizden beklemiyor. 'eve gideceğim' derken; çok uzatmanız gerekmiyor 'ev' demeniz yeterli oluyor. Bu tür durumları görünce daha fazla motive oluyorsunuz. İnsanlarla olan iletişimde maksimum düzeyde gramer kullanmanıza gerek yoktur. Ama sunumlarda gramerden yararlanmamız gerekiyor yani ben motivasyonumu duruma göre ayarlıyorum.

#37:hayır, zaten konuşma dili çok fazla gramer gerektirmiyor ayrıca insanlar sizin ne deme istediğinizi anlıyorsa, onun için çok önemi yok. Acıktığınızda 'hamburger' demeniz yeterli 'I want to eat a hamburger' demek zorunda değilsiniz.

Erkek akademisyenlerden biri hata yapmaktan çekinirken diğerleri hata yapmayı doğal kabul etmektedir. İletişim kurmak için dilbilgisel yapılara sıkı sıkıya bağlanmamak gerektiği inancıyla kendilerini motive etmektedirler.

#33: Biz Türklerin yaptığı en büyük hata bu hatayı konuşmaya çalıştığımız için konuşmuyoruz. Konuşamıyoruz. Hâlbuki biz mesela istediğimiz rahatlıkla konuşabilsek kelimedden onlar anlayabiliyorlar. Çünkü ana dilleri .. Biz burada nasıl anlıyorsak onlar da bizi anlıyor. Biz düşünerek konuşuyoruz düşünmeden konuşmaya başladığımız zaman o akıcılığa uzlaşacağız. Zihnimizin bilinçli halinden bilinçsiz hale geçmesi lazım bunu içinde çok pratik yapmak şart.

#35: yani resmi bir ortadaysam gramerimin daha düzgün olsun diye uğraşırım. Ama diğer türlü arkadaş, yani İngiliz arkadaşım ile konuşuyorsam, gerçi o da hocam olduğu için onunla konuşurken de dikkat etmeye çalışırım. Eğer anlamak zorunda olduğum bir şey varsa, hatalı da olsa anlatırım.

#36: evet, çocukluğumuzdan beri bizlere gramer yoğunluklu bir eğitim verildiği için, konuşurken de bu gramere takılıp bir çok şeyi kaçıırıyoruz. Oysa karşı taraf buna o kadar da dikkat etmiyor.

Kadın akademisyenler de benzer şekilde hata yapma korkusunun yersiz olduğuna inanarak iletişim kurmaya çalıştıkları ve bu şekilde kendilerini motive ettiklerini ifade etmişlerdir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.TARTIŞMA VE SONUÇLAR

4.1. Giriş

Bu bölümde çalışmada elde edilen temel sonuçlar ve bulgular tartışılacaktır. Çalışmanın 5.2. başlığında nicel ve nitel verilerden elde edilen bulguların özeti verilerek mevcut alan yazına göre tartışılacaktır. 5.3. alt bölümde çalışmanın sınırlılıkları, 5.4 ve 5.5 alt bölümlerinde sırasıyla sonuçlar ve yağın etkileri sunulacaktır. Son alt bölüm olan 5.6'da akademisyenlerin uluslararası bilimsel etkinliklerde yaşadığı yabancı dil kaygısı ve iletişim korkularını gidermek için çözüm önerileri sunulacaktır.

4.2. Araştırma soruları ve kullanılan metotlar ile ilgili özet

Karma araştırma deseni kullanılan bu çalışmada veriler hem ölçeklerle hem mülakatlarla toplanmıştır. Toplanan veriler ışığında Türkiye’de bir üniversitede görev yapan ve anadili İngilizce olmayan akademisyenlerin uluslararası bilimsel etkinliklerde yaşadığı yabancı dil kaygısı, iletişim korkuları ve bu durumların üstesinden gelmek için üstlendikleri sorumluluklar ve stratejiler incelenmiştir.

Çalışmanın nicel kısmında verileri toplamak için Horwitz (1986)’in “Yabancı Dil Sınıf Kaygısı” ölçeği; yabancı dil kaygılarını ölçmek için, McCroskey (1982) tarafından geliştirilen 24 maddelik iletişim korkusu kişisel raporlama ölçeğinden (Personal Report of Communication Apprehension-PRCA-24-)’den uyarlanan ölçeğin toplantılar boyutunu oluşturan 6 madde ve toplum önünde konuşmayı içeren 6 madde olmak üzere toplam 12 maddesi bu çalışmada iletişim korkularını ölçmek için kullanılmıştır. Ayrıca, araştırmacı tarafından oluşturulan bu form ile katılımcıların profilleri belirlenmiştir.

Çalışmanın nitel kısmında ise verileri toplamak için 8 kişiden oluşan katılımcılara 8 adet açık uçlu mülakat sorusu sorulmuştur. Bu sorular Price (1991)’in “The Subjective Experience of Foreign Language Anxiety: Interviews with Highly Anxious Students” başlıklı çalışmasından uyarlanmıştır.

Veriler 4 aşamada toplanmıştır: a) katılımcıların demografik bilgi formu ile profilleri belirlenmiş, b) Horwitz (1986)'in Yabancı Dil Sınıf Kaygısı" ölçeğinden uyarlanan 11 soruluk yabancı dil kaygısı ölçeği kullanılarak yabancı dil kaygı düzeyleri belirlenmiş, c) McCroskey (1982)'ın iletişim korkusu kişisel raporlama ölçeğinden (Personal Report of Communication Apprehension-PRCA-24-)'den toplantılar boyutunu oluşturan 6 madde ve toplum önünde konuşmayı içeren 6 madde olmak üzere toplam 12 madde ile iletişim korkularını belirlenmiş, d) Son olarak, nicel veri analizi tamamlandıktan sonra en yüksek hem yabancı dil kaygısı hem iletişim korkusu yaşayan katılımcılardan alt örneklem oluşturularak, katılımcıların yaşadıkları yabancı dil kaygılarının ve iletişim korkularının sebepleri ve bu akademisyenlerin üstlendikleri sorumluluklar nitel olarak değerlendirilmiştir.

Verilerin analizinde, katılımcıların profilleri ile ilgili tanımlayıcı istatistikleri (frekans ve yüzde değerleri), yabancı dil kaygısı ve iletişim korkusu ölçeklerinden elde edilen veriler için hem tanımlayıcı hem çıkarımsal (Man Whitney testi ve tek yönlü ANOVA testi) istatistik yapılmıştır. Ayrıca, mülakatlardan elde edilen veriler tekrar eden temalara göre kategorize edilmiştir. Cevaplarda tekrar eden temalar belirlenmiş, kodlanmış ve Gay, Mills ve Airasian'ın (2009) kodlama ve sınıflandırma yaklaşımına göre incelenmiştir.

Tablo 11. Araştırma soruları, veri kaynakları, analizler ve amaçlar ile ilgili özet

Araştırma Soruları	Veri Kaynakları	Analizler	Amaçlar
Nitel Çalışma			
1)Anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenlerin İngilizce yabancı dil kaygısı ve iletişim korku düzeyleri nedir?	a) Horwitz (1986)'in Yabancı Dil Sınıf Kaygısı" ölçeğinden uyarlanan 11 soruluk Yabancı Dil Kaygısı ölçeği, b) McCroskey (1982)'in iletişim korkusu kişisel raporlama ölçeğinden (Personal Report of Communication Apprehension-PRCA-24-)'den uyarlanan 12 soruluk İletişim korkusu ölçeği	a) frekans ve yüzde değerleri b) Man Whitney testi ve tek yönlü ANOVA testi	Ortalama ve standart sapma değerlerini incelemek ve cinsiyete göre anlamlı bir fark olup olmadığını saptamak.
Nitel Çalışma			
3)Anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenlerin uluslararası bir akademik ortamda (örneğin konferans ve sempozyumlar) yaşadıkları başlıca kaygılar nelerdir?	Price (1991)'in "The Subjective Experience of Foreign Language Anxiety: Interviews with Highly Anxious Students" başlıklı çalışmasından adapte edilen 8 adet açık uçlu mülakat sorusu.	Gay, Mills ve Airasian'ın (2009) kodlama ve sınıflandırma yaklaşımına	En yüksek hem yabancı dil kaygısı hem iletişim korkusu yaşayan katılımcılardan oluşan alt örneklemin yaşadıkları yabancı dil kaygılarının ve iletişim korkularının sebepleri ve bu akademisyenlerin üstlendikleri sorumlulukları incelemek.
4)İngilizce yabancı dil kaygısı ve iletişim kurma kaygısı yaşayan anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenler kaygılarını azaltmak için üstlendikleri sorumluluklar nelerdir?			

Tablo 11. araştırma soruları, veri kaynakları, analizler ve amaçlar ile ilgili özeti göstermektedir.

4.3. Nicel Bulgular

Çalışmanın birinci araştırma sorusunu cevaplamak için tanımlayıcı ve çıkarımsal istatistikler yapıldı. Araştırma soruları ve ilgili tartışmalar aşağıdaki gibi sırasıyla verilmiştir.

4.3.1. Araştırma Sorusu 1: Anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenlerin İngilizce yabancı dil kaygısı ve iletişim korku düzeyleri nedir?

Bu araştırma sorusunun amacı Türkiye’de bir devlet üniversitesinde görev yapan ve anadili İngilizce olmayan akademisyenlerin uluslararası akademik etkinliklerde

yaşadıkları yabancı dil kaygısını ve iletişim kurarken yaşadıkları korkunun ne seviyede olduğunu incelemektir. İlk olarak, iletişim korkusu ölçeğinden elde edilen verilerin ortalama ve standart sapma değerlerine bakıldığında, toplam altı maddede ortalama değer 2'nin üzerindeyken diğer 6 maddede 3'ün üzerindedir. Madde puanlarının hepsinin 2'nin üzerinde olması katılımcıların hepsinin belli bir düzeyde iletişim korkusu yaşadığını göstermektedir. Standart sapma değerlerine bakıldığında ise sadece bir madde 1'in altındayken diğer maddelerin hepsinde 1'in üzerindedir. Bu durum, katılımcıların birbirinden oldukça farklı düzeyde iletişim korkusu yaşadığını göstermektedir. İkinci olarak, katılımcıların yabancı dil kaygısı ölçeğindeki verilerin ortalama değerlerine bakıldığında toplam 11 maddede ortalama değer 2'nin üzerinde ancak 3'ün altındadır. Madde puanlarının hepsinin 2'nin üzerinde olması katılımcıların hepsinin kısmen yabancı dil kaygısı yaşadığını göstermektedir. Sadece bir maddede (#4) belirtilen kendi dil seviyesinin yetersizliği ile ilgili ifade 3'ün üzerinde ortalama puan almıştır. Standart sapma değerlerine bakıldığında ise bütün maddelerde 1'in üzerindedir. Bu durum, katılımcıların birbirinden oldukça farklı düzeyde yabancı dil kaygısı yaşadığını göstermektedir.

Üçüncü olarak, katılımcılardan en düşük düzeyde yabancı dil kaygısı yaşayan toplam 3 kişinin hem yabancı dil kaygıları hem de iletişim korkuları göreceli olarak düşüktür.

4.3.2. Araştırma Sorusu 2: Anadili İngilizce olmayan kadın ve erkek akademisyenler arasında İngilizce yabancı dil kaygısı ve iletişim korkusu bakımından anlamlı bir fark var mıdır?

Cinsiyet değişkeni bağlamında katılımcılar arasında hem yabancı dil kaygısı hem de iletişim korkusu bakımından bir fark bulunmamaktadır. Ancak her ne kadar anlamlı bir istatistiksel fark bulunmasa da kadınlar daha yüksek düzeyde yabancı dil kaygısı yaşamaktadır. Kadın ve erkek akademisyenler neredeyse aynı düzeyde iletişim korkusu yaşarken kadın akademisyenlerin yaşadığı yabancı dil kaygısı erkeklerden daha yüksektir. Benzer şekilde, Han, Tanrıöver ve Şahan (2016) Amerikan ve Türk İngilizce öğrenenlerinin konuşma dersine katılan öğrenciler arasında ve cinsiyet bakımından anlamlı bir fark olmadığını bulmuştur.

Standart sapma değerlerine göre kadın ve erkek akademisyenler birbirine yakın düzeyde iletişim korkusu yaşarken kadınların yaşadığı yabancı dil kaygısı standart sapma değeri 12'nin üzerinde olduğundan birbirlerinden oldukça farklı düzeydedir. Cinsiyet ile kaygı arasında bir bağlantı olabilmektedir. nceki alışmalar kız öğrencilerin, erkek öğrencilerden daha yüksek kaygı yaşadığını göstermiştir (Daly, Kreiser & Rogharr, 1994; Onwuegbuzie, Bailey & Daley, 1997).

Ayrıca, cinsiyetine göre yabancı dil kaygısı ölçeğindeki her bir maddeden aldıkları puanları karşılaştıran t-test sonuçlarına göre iki maddede (#2 ve #6) kadın ve erkek akademisyenler arasında önemli fark bulunmuştur ($p > .05$). Bu maddeler, kadın ve erkek akademisyenlerin uluslararası bilimsel etkinliklerde poster veya szli sunum yaptıklarında yaşadıkları kaygı bakımından ve kendilerinden yeterince emin olmama durumudur bu maddelerde kadınların ve erkeklerin anlamlı farklılıklar yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Son olarak, katılımcıların cinsiyetine göre iletişim korkusu ölçeğindeki her bir maddeden aldıkları puanları karşılaştıran t-test sonuçlarına göre bir maddede (#8) kadın ve erkek akademisyenler arasında iletişim korkusu bakımından önemli fark bulunmuştur ($p > 0.05$). Bu maddeler, kadın ve erkek akademisyenlerin hedef dilde konuşma yaparken yaşadıkları korku ve titremeyi anlatmaktadır.

4.4. Nitel Bulgular

Nitel bulgular aşağıdaki iki araştırma sorusunu cevaplamak için kullanılmıştır.

4.4.1. Anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenlerin uluslararası bir akademik ortamda (rneğin konferans ve sempozyumlar) yaşadıkları başlıca kaygılar nelerdir?

Düşük kaygı yaşayan akademisyenler uluslararası etkinliklerde çok fazla kaygılı olmadıklarını ancak bir katılımcı anadili İngilizce olan kişilerle olan iletişiminde fonetik ile ilgili problem yaşayabildiğini belirtmiştir. Ayrıca bir diğer katılımcı dil yetersizliğinin kimi zaman problem yaşattığını belirtmiştir. Düşük düzeyde kaygı ve korku yaşayanlar uluslararası akademik etkinliklerde konuşma veya sunum yaparken yaşadıkları kaygının temel sebebinin dil yetersizliği olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca

iki katılımcı anadillerinde kendilerini daha iyi ifade edeceklerini düşündükleri için imkân olsa ana dilde sunum veya konuşma yapmayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Kişilerarası etkileşimde iletişim kurmada sıkıntı yaşamadıklarını belirtmişlerdir. Yüksek derecede kaygı yaşayan 3 erkek akademisyen yabancı dilde sunum yaparken kaygı yaşamakta olduklarını belirtmişler ve bu kaygılarının sebebi olarak dil yetersizliği ve tecrübesizliğin olduğunu ifade etmişlerdir. 3 kadın akademisyen ise topluluk önünde konuşmanın zaten bir kaygı faktörü olduğunu belirtmiş ve yeterince konuşma ve anlama becerilerinin olmadığını bu yüzden sorulabilecek sorulara cevap verememe kaygısıyla baş etmek için çabaladıklarını belirtmiştir.

Öte yandan anadili İngilizce olan biriyle iletişime geçtiklerinde telaffuz sorunları, akademik dil kullanamama korkusu, aksanlı konuşanları anlamama ve konuşulanı sürekli kaçırma bireylerde kaygı yaratmaktadır. Bazı katılımcılar eğer imkânları olsa kendi anadillerinde sunum yapmak istediklerini belirtirken bazıları ise hedef dilde sunum yapmak istediklerini böylece kendilerini daha yetkin hissettiklerini düşünmektedirler.

Ho (2011)'nın belirttiği gibi konferans veya akademik sunumlar farklı sebeplerden dolayı anadili İngilizce olmayan kişiler için zorlu bir iş haline dönüşmüştür. Çünkü “başkalarının önünde konuşmak”, anadili İngilizce olmayan kişiler için kaygıya sebep olan en büyük faktördür (Azher, Anwar, & Naz, 2010). Öte yandan, kaygının sebepleri arasında kültür önemli bir yer tutmaktadır (Oxford, 1992). Farklı kültürlere sahip bireyler, farklı düzeyde kaygı yaşayabilirler (Horwitz, 2000). Ayrıca, Koch ve Terrell (1991) yabancı dil sınıflarında topluluk önünde konuşmanın kaygıya neden olabildiğini bulmuştur.

4.4.2. İngilizce yabancı dil kaygısı ve iletişim kurma kaygısı yaşayan anadili İngilizce olmayan Türk akademisyenler kaygılarını azaltmak için üstlendikleri sorumluluklar nelerdir?

Göreceli olarak düşük düzeyde kaygı yaşayan akademisyenler şu sorumlulukları üstlenmektedirler: a) dili aktif bir şekilde kullanmada yurtdışına gitmenin veya uzun süre alanında İngilizce ders verme, b) kelime ve telaffuz problemlerine rağmen bunları doğal kabul ederek, yazarken sözlük kullanma ama konuşurken yapılan yanlışları yine doğal bir durum olarak algılama, c) akıcı konuşmadan ziyade kendini

ifade edebilmenin önemli olduğunu vurgulayarak kaygılarını azaltmaya çalışma. Daha yüksek kaygı yaşayanlar ise İngilizceyi geliştirmek istediklerini ifade etmişlerdir. Bunu başarabilmek için ise çeşitli sorumluluklar üstlenmişlerdir: a) yurtdışına gitmek, b) iş ortamında meslektaşlarıyla İngilizce konuşmak, c) yurtdışında konferanslara katılmak, d) İngilizce kitap okumak ve videolarla dinleme yapmak. Özellikle, yurtdışında bulunmanın dil gelişimine en büyük katkı yapacağına inanılmaktadır. Berger ve Shechter (1996) kız öğrencilerin ve erkek öğrencilerin yaşadıkları kaygının üstesinden gelmek için farklı stratejiler ve yollar tercih ettiklerini belirlemiştir ve kız öğrencilerin kaygı yaşadıklarında durumlarında erkeklere göre daha savunmasız kaldıklarını ifade etmiştir.

Horwitz ve diğerleri (1986) yaşanan kaygının üstesinden gelmek için ya kaygıya yol açan durumların üstesinden gelmeyi öğrencilere öğretmek ya da öğrenme ortamını daha az stresli bir hale getirmeyi önermiştir. Crookall ve Oxford (1991) bireylere yaptıkları hatalarını anlamalarına yardım etmenin ve gerçekçi beklentiler geliştirmeyi önermiştir.

4.5. Sonuçlar

Çalışmanın sınırlılıkları ışığında bu çalışmadan şu sonuçlar elde edilmiştir: a) katılımcıların hepsi birbirinden oldukça farklı düzeyde hem iletişim korkusu hem yabancı dil kaygısı yaşamaktadır, b) kadın ve erkek akademisyenler birbirine yakın düzeyde iletişim korkusu yaşarken kadınların yaşadığı yabancı dil kaygısı birbirlerinden oldukça farklı düzeydedir, c) kadın ve erkek akademisyenler uluslararası bilimsel etkinliklerde poster veya sözlü sunum yaptıklarında yaşadıkları kaygı bakımından ve kendilerinden yeterince emin olmama durumu bakımından anlamlı farklılıklar yaşamaktalar d) kadın ve erkek akademisyenler iletişim korkusu bakımından hedef dilde konuşma yaparken yaşadıkları korku ve titreme bakımından anlamlı olarak farklılaşmaktadır. Araştırmalar, yüksek iletişim korkusunun düşük akademik başarıya sebep olduğunu göstermiştir (Aida, 1994; Horwitz, 2001; MacIntyre & Garder, 1991; McCroskey & Anderson, 1976). Bu yüzden bu akademisyenler kendi akademik performanslarını yeterince sergileyemediklerini de savunmuşlardır ve bu yüzden anadilde sunum yapmanın daha yararlı olacağına

inanmaktadırlar. Bu anlamda, öğrencilerin bireysel özellikleri (Dewaele & Furnham, 2000; Ehrman & Oxford, 1990) yabancı dil kaygısına sebep olabilmektedir.

Nitel sonuçlar, düşük kaygı yaşayan akademisyenlerde anadili İngilizce olan kişilerle olan iletişimde fonetik ve dil yetersizliğinin kısmen problem olduğunu gösterirken; yüksek derecede kaygı yaşayanlarda ise dil yetersizliğinin, tecrübesiz olmanın, topluluk önünde konuşmanın, telaffuz sorunlarının, akademik dil kullanamama korkusunun, aksanlı konuşanlar anlamamanın ve konuşulanı sürekli kaçırmanın kaygı yarattığını göstermiştir ve bu kişiler anadillerinde sunum yapmayı istediklerini ifade etmişlerdir. Bireylerin öğrenmeye yönelik istekli olmalarının kaygı üzerinde etkisi vardır (Bandura, 1997; Ryan & Deci, 2002).

Şu sorumlulukları göreceli olarak düşük düzeyde kaygı yaşayan akademisyenler üstlenmektedirler: a) dili aktif bir şekilde kullanmada yurtdışına gitmenin veya uzun süre alanında İngilizce ders verme, b) kelime ve telaffuz problemlerine rağmen bunları doğal kabul ederek, yazarken sözlük kullanma ama konuşurken yapılan yanlışları yine doğal bir durum olarak algılama, c) akıcı konuşmadan ziyade kendini ifade edebilmenin önemli olduğunu vurgulayarak kaygılarını azaltmaya çalışma.

Daha yüksek kaygı yaşayanlar ise şu sorumlulukları üstlenmişlerdir: a) yurtdışına gitmek, b) iş ortamında meslektaşlarıyla İngilizce konuşmak, c) yurtdışında konferanslara katılmak, d) İngilizce kitap okumak ve videolarla dinleme yapmak. Özellikle, yurtdışında bulunmanın dil gelişimine en büyük katkı yapacağına inanılmaktadır.

4.6. Öneriler

Çalışmanın bulgularına göre akademisyenlerin kaygılarını azaltmak için hedef dilde lisansüstü düzeyde akademik sunum becerilerini geliştirici kurslar açılabilir. Çünkü yabancı dil kaygısı “diğer özel kaygılarla alakalı ama onlardan ayırt edilebilir bir fenomen”dir (Horwitz, Horwitz & Cope, 1986, s.129). Öte yandan, anadili İngilizce olmayan akademisyenlerdeki iletişim korkusunu yani “insanlar ile iletişime geçme konusunda duyulan korku ve kaygı ile tanımlanan bir çekingenlik”i (Horwitz, ve diğerleri., 1986, 127) giderebilmek için iletişim stratejileri eğitimi verilebilir. Aynı zamanda akademisyenlerin yurtdışında bulunma sürelerini artırılabilir ve hedef dilde

çok sayıda sunum yaparak deneyim kazanmasını sağlayacak çeşitli düzenlemeler yapılabilir. Son olarak, akademisyenlerin ana dili İngilizce olan diğer akademisyenlerle olan iletişimi arttırmaları, hata yapmaktan korku duymamaları, lisansüstü düzeyde İngilizce ders sunumlarının ve seminar çalışmalarının artırılması önerilebilir.

KAYNAKLAR

- ADPMEB (2016). Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı Ve Avrupa Dil Portfolyosu Nedir? 01.06.2016 tarihinde <http://adp.meb.gov.tr/nedir.php> adresinden indirilmiştir.
- Aida, Y. (1994). Examination of Horwitz, Horwitz, and Cope's construct of foreign language anxiety: The vase of students of Japanese. *The Modern Language Journal*, 78 (11), 155-68.
- Akman-Yeşilel, D.B. (2012). *A suggested syllabus for the effective communication skills? course for the pre-service English language teachers at Gazi university*. Basılmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Aksoy M. (2012). *Yabancı dil öğreniminde kaygı, utangaçlık, strateji ve akademik başarı arasındaki ilişki*. Basılmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Aksoy, M. (2012). *Yabancı dil öğreniminde kaygı, utangaçlık, strateji ve akademik başarı arasındaki ilişki*. Basılmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Alshahrani, M., & Alshahrani, A. (2015). An Investigation of Anxiety Among Elementary School Students Towards Foreign Language Learning. *Studies in Literature and Language*, 11(1), 29-40.
- Awan, R.N., Azher, M., Anwar, N.M., & Naz, A. (2010). An Investigation Of Foreign Language Classroom Anxiety And Its Relationship With Students' Achievement. *Journal of College Teaching & Learning*, 7(11), 33-40. 09.07.2016 tarihinde <http://elizabethgoff.wiki.westga.edu/file/view/Awan+article.pdf> adresinden indirilmiştir.
- Aybirdi, N. (2016). *Turkish EFL students' perspectives regarding responsibilities in reducing foreign language classroom anxiety*. Basılmamış yüksek lisans tezi, Kafkas Üniversitesi, Kars.

- Aydın, B. (1999). *A study of sources of foreign language anxiety in speaking and Writing classes*. Unpublished doctoral thesis. Anadolu University, Eskişehir.
- Aydın, S. (2008). An investigation on the language anxiety and fear of negative evaluation among Turkish EFL Learners. *Asian EFL Journal, Teaching Articles*, 30 (1), 421—444.
- Aydın, S., & Zengin, B. (2008). Yabancı Dil Öğreniminde Kaygı: Bir Literatür Özeti *Journal of Language and Linguistic Studies*, 4(1), 81-94.
- Aydın, S. (2012). The effects of young EFL learners' perceptions of tests on test anxiety. *Education 3—13: International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education*, 40(2), 189-204.
- Aydoğdu, Ç. (2014). The relationship between foreign language learning anxiety, attitude toward English language, language learning strategies and foreign language achievement. Basılmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Baker, S. C. & MacIntyre, P. D. (2000). The role of gender and immersion in communication and second language orientations. *Language Learning*, 50(2), 311-341.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: Freeman.
- Berger, R. & Shechter, Y. (1996). Guidelines for choosing an "intervention package" for working with adolescent girls in distress. *Adolescence*, 31(123), 709-719.
- Belcher, D. & Braine, G., (1995). Introduction. In: Belcher, D., Braine, G. (Eds.), *Academic Writing in a Second Language: Essays in Research and Pedagogy*. Ablex, Norwood, NJ, pp. 13-31.
- Björkman, B. (2011). Pragmatic strategies in English as an academic lingua franca: Ways of achieving communicative effectiveness *Journal of Pragmatics*. 43, 950-964.
- Burgucu, A., Han, T.,&Engin, A.L. (2011). The Impact of Tests On Learners' Test Anxiety. *International Journal of Art and Sciences*, 4(18), 285-296.

- Casanave, C. (1995). Local interaction: constructing contexts for composing in a graduate sociology program. In: Belcher, D., Braine, G. (Eds.), *Academic Writing in a Second Language: Essays in Research and Pedagogy*. Ablex, Norwood, NJ, pp. 83-110.
- Casanave, C. (2002). *Writing Games: Multicultural Case Studies of Academic Literacy Practices in Higher Education*. Lawrence Erlbaum Associates, Mahwah, NJ.
- Clément, R., Baker, S. C., & MacIntyre, P. D. (2003). Willingness to communicate in a second language: The effects of context, norms, and vitality. *Journal of Language and Social Psychology*, 22(2), 190-209.
- Creswell, J. W., & Clark, V. L. P. (2011). *Designing and conducting mixed methods research*. (2nd Ed.). SAGE Publications, Inc. Retrieved from: http://www.sagepub.com/upm-data/35066_Chapter3.pdf
- Crookall, D. ve Oxford R. (1991). Dealing with anxiety: Some practical activities for language learners and teacher trainees. In E.K. Horwitz & D.J. Young (Eds.), *Language anxiety: From theory and practice to classroom implications* (pp. 141-150). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Çermik, E. (2015). *The role of foreign language anxiety in english lessons of 8th grade students*. Basılmamış yüksek lisans tezi, Çağ Üniversitesi, Mersin.
- Dalkılıç, N. (2001). *An investigation into the role of anxiety in second language learning*. Basılmamış Doktora tezi. Çukurova üniversitesi: Adana
- Daly, J. (1991) 'Understanding Communication Apprehension: An Introduction for Language Educators', in Horwitz, E. K., & Young, D.J. (eds.) *Language Anxiety: From Theory and Research to Classroom Implications*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall, pp. 3-14.
- Daly, J. A., Kreiser, P. O., and Rogharr, L. A. (1994), Question-asking comfort: Explorations of the demography of communication in the eighth-grade classroom. *Communication Education*, 43, 27-41.
- Dewaele, J.M., Petrides, K.V., & Furnham, A. (2008) The effects of trait emotional intelligence and sociobiographical variables on communicative anxiety and

foreign language anxiety among adult multilinguals: A review and empirical investigation. *Language Learning* 58 (4), 911-960. 09.07.2016 tarihinde <http://eprints.bbk.ac.uk/765/1/765.pdf> adresinden indirilmiştir.

- Dewaele, J-M., & Furnham, A. (2000). Personality and speech production: A pilot study of second language learners. *Personality and Individual Differences*, 28, 355-365.
- Dörnyei, Z., & Murphey, T. (2003). *Group Dynamics in the Language Classroom*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Duff, P. & Kobayashi, M. (2010). The intersection of social, cognitive, and cultural processes in language learning: a second language socialization approach. In: Bastone, R. (Ed.), *Sociocognitive Perspectives on Language Use and Language Learning*. Oxford University Press, Oxford, pp. 75-93.
- Duff, P. (2007). Second language socialization as sociocultural theory: insights and issues. *Language Teaching* 40, 309-319.
- Duff, P. (2008). Language socialization, participation, and identity: ethnographic approaches. In: Martin-Jones, M., de Mejia, A.-M., Hornberger, N.H. (Eds.), *Encyclopedia of Language and Education. Discourse and Education*, vol. 3. Springer, Boston, pp. 107-119.
- Duff, P. (2009). Language socialization in a Canadian secondary school: talking about current events. In: Barnard, R., Torres-Guzman, M. (Eds.), *Creating Communities of Learning in Schools. Multilingual Matters*, Clevedon, UK, pp. 165-185.
- Duff, P. (2010). Language socialization into academic discourse communities. *Annual Review of Applied Linguistics* 30, 169-192.
- Ehrman, M., & Oxford, R. (1990). Adult language learning styles and strategies in an intensive training setting. *The Modern Language Journal*, 74, 311-327.
- Elaldı, Ş. (2016). Foreign language anxiety of students studying English Language and Literature: A Sample from Turkey. *Educational Research and Reviews*, 11(6), 219-228, DOI: 10.5897/ERR2015.2507

- Ferris, D. & Tagg, T. (1996). Academic Oral Communication Needs of EAP Learners: What Subject-Matter Instructors actually require. *TESOL Quarterly*, 30(1),
- Ferris, D. (1998). Students' views of academic aural/oral skills: a comparative needs analysis. *TESOL Quarterly*, 32, 289–318.
- Friedman, P. G. (1980). *Shyness and Reticence in Students*. Washington, D.C.: National Education Association.
- Gardner, R. C., Moorcroft, R. ve MacIntyre, P.D. (1987). The role of anxiety in second language performance of language dropouts (Research Bulletin No. 657) London: University of Western Ontario.
- Gardner, R.C. & MacIntyre, P.D. (1993a). A student's contribution to second language acquisition. Part II: Affective variables. *Language Teaching*, 26, 1-11.
- Gay, L. R., Mills, G.E., & Airasian, P. (2009). *Educational Research: Competencies for Analysis and Applications* (9th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education Inc.
- Genesee, F. (1987). *Learning through two languages: Studies of immersion and bilingual education*. Cambridge: Newbury House.
- Ghaemi, F., & Kharaghani, N.(2011). A case study of a foreign language learner with severe learning problem: The role of anxiety. *Theory and Practice in Language Studies*, 1(11), 1659-1663, doi:10.4304/tpls.1.11.1659-1663
- Han, T.,Tanrıöver, A. S.,&Sahan, Ö. (2016). EFL Students' and Teachers' Attitudes towards Foreign Language Speaking Anxiety: A look at NESTs and Non-NESTs.*International Education Studies*, 9(3), 1-11.
- Hatch, A. (2002). *Doing Qualitative Research in Education Settings*, State University of New York Press .
- Hilleson, M. (1996). "I want to talk with them, but I don't want them to hear": An introspective study of second language anxiety in an English-medium school.

- In K. Bailey, & D. Nunan (Eds.), *Voices from the language classroom* (pp.248-275). Cambridge: Cambridge University Press.
- Ho, M. (2011). Academic discourse socialization through small-group discussions. *System*, 39, 437-450. <http://dx.doi.org/10.1016/j.system.2011.10.015>
- Horwitz, E. K. (2000). It ain't over 'til it's over: On foreign language anxiety, first language deficits, and the confounding of variables. *The Modern Language Journal*, 84, 256 – 259.
- Horwitz, E. K. (2001). Language anxiety and achievement. *Annual Review of Applied Linguistics*, 21, 112-126.
- Horwitz, E. K. ve Young, D.J. (1991). *Language Anxiety: From Theory and Research to Classroom Implications*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Horwitz, E.K. (2008). *Becoming a language teacher: A practical guide to second language learning and teaching*. Boston: Pearson/Allyn and Bacon.
- Horwitz, E.K. (2010). Foreign and second language anxiety. *Language Teaching*, 43(2), 154-167. <http://dx.doi.org/10.1017/S026144480999036X>
- Horwitz, E.K., Horwitz, M.B., & Cope, J.A., (1986). Foreign language classroom anxiety. *Modern Language Journal* 70 (2), 125-132.
- Horwitz, E. K. (2008). *Becoming a Language Teacher- A Practical Guide to Second Language Learning and Teaching*. Boston: Allyn & Bacon.
- Hyland, K. (2006). *English for Academic purposes: An advanced resource book*. London: Routledge. 30.05.2016 tarihinde <http://www.kantakji.com/media/6494/t121.pdf> adresinden indirilmiştir.
- Kapıkıran, N.(1999). *Lise Öğrencilerinde Başarı Sorumluluğu ve Başarı Kaygısının Bazı Psikopatolojik Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Kapıkıran, N.A. (2006). Başarı kaygısı ölçeğinin geçerliği ve güvenilirliği. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 1-6
- Kaygusuz, M. (2015). *An Analysis Of The Factors Relating Foreign Language Anxiety Of University Students Studying At The Preparatory School Of*

Beykent University. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çağ Üniversitesi, Mersin.

- Kılıç, A. (2013). Foreign Language Speaking Anxiety. The most common reason for foreign language speaking anxiety. METU Press
- Kim, S. (2006). Academic oral communication needs of East Asian international graduate students in non-science and non-engineering fields. *Journal of English for Specific Purposes* 25 (4), 479-489.
- Kitano, K. (2001). Anxiety in the college Japanese language classroom. *The Modern Language Journal*, 5 (4), 549-566.
- Kleinmann, H. H. (1997). Avoidance behaviour in adult second language acquisition. *Language Learning*, 27, 93 - 107.
- Koch, A. S. ve Terrell, T. D. (1991). Affective reaction of foreign language students to Natural Approach activities and teaching techniques. In E. K. Horwitz and D. J. Young (Eds.), *Language Anxiety: From Theory and Research to Classroom Implications*. (109 – 126). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Kondo, S., & Yang, Y-L. (2003). The English Language Classroom Anxiety Scale: Test construction, reliability, and validity. *JALT Journal*, 25, 593–598.
- Levine, G. S. (2003). Student and instructor beliefs and attitudes about target language use, first language use, and anxiety: Report of a questionnaire survey. *Modern Language Journal*, 87(3), 343 – 364.
- Lin, M. (2005). Strategies to reduce anxiety in ESL/EFL classrooms. *Guidelines* 27 (2), 8-13.
- MacIntyre, P. D. & Charos, C. (1996). Personality, attitudes, and affect as predictors of second language communication. *Journal of Language and Social Psychology*, 15(1), 3-26.
- MacIntyre, P. D., Clément, R., Dörnyei, Z., & Noels, K. A. (1998). Conceptualizing willingness to communicate in a L2: A situated model of confidence and affiliation. *Modern Language Journal*, 82, 545–562.

- MacIntyre, P.D. & Gardner, R.C. (1991). Methods and results in the study of anxiety and language learning: A review of the literature. *Language Learning* 41(1), 85-117.
- MacIntyre, P.D. & Gardner, R.C. (1994). The subtle effects of language anxiety on cognitive processing in the second language. *Language Learning*, 44, 283-305.
- MacIntyre, P.D. (1995). *How does anxiety affect second language learning? A reply to Sparks and Ganschow*. *The Modern Language Journal*, 79(1), 90-99.
- MacIntyre, P.D. ve Gardner, R.C. (1989). Anxiety and second language learning: Toward a theoretical clarification. *Language Learning*, 39, 251 – 275.
- McCroskey, J. C. & Richmond, V. P. (1990). Willingness to communicate: Differing cultural perspectives. *Southern Communication Journal*, 56(1), 72-77.
- McCroskey, J. C. (1982). *An introduction to rhetorical communication* (4th Ed). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- McCroskey, J. C., & Baer, J. E. (1985). Willingness to communicate: The construct and its measurement. Paper presented at the annual convention of the Speech Communication Association, Denver, Colorado.
- McCroskey, J. C., & Richmond, V. P. (1987). Willingness to communicate. In J. C. McCroskey & J. A. Daly (Eds.), *Personality and Interpersonal Communication* (pp.129-156). Newbury Park, CA: Sage.
- McCroskey, J. C., & Richmond, V. P. (1991). Willingness to communicate: A cognitive view. In M. Booth-Butterfield (Ed.), *Communication, cognition, and anxiety* (pp.19-37). Newbury Park, CA: Sage.
- McCroskey, J. E. (1982). Communication competence and performance: A research and pedagogical perspective. *Communication Education*, 31, 1-8.
- McCroskey, J.C., Andersen, J.F., (1976). The relationship between communication apprehension and academic achievement among college students. *Hum. Commun. Res.* 3, 73–81.

- Merç, A. (2011). Sources of foreign language student teacher anxiety: A qualitative inquiry. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 2(4), 80-94.
- Morita, N. (2000). Discourse socialization through oral classroom activities in a TESL graduate program. *TESOL Quarterly* 34, 279-310.
- Morita, N. (2004). Negotiating participation and identity in second language academic communities. *TESOL Quarterly* 38, 573-603.
- Ohata, K. (2005). Potential Sources of Anxiety for Japanese Learners of English: Preliminary Case Interviews with Five Japanese College Students in the U.S. *The Electronic Journal for English as a Second Language*, 9(3), 1-21
- Onwuegbuzie, A. J., Bailey, P., and Daley, C. E. (1997), Foreign language anxiety among college students. Paper presented at the annual meeting of the Mid-South Educational Research Association, Memphis, TN.
- Oxford, R. (1992). Who are our students? A synthesis of foreign and second language research on individual differences with implications for instructional practice. *TESL Canada Journal*, 9, 30 – 49.
- Oxford, R.L. (1999). Anxiety and the language learner: new insights. In J. Arnold (Eds.), *Affect in language learning*: Cambridge: Cambridge University Press. 58-67.
- Papi, M. (2010). The L2 motivational self system, L2 anxiety, and motivated behavior: A structural equation modeling approach. *System* 38(3), 467-479
DOI: 10.1016/j.system.2010.06.011
- Peng, J. (2007). Willingness to communicate in a L2 in the EFL classroom: Rich descriptions from the Chinese university students. *Review of Applied Linguistics in China*, 3.
- Phillips, E. M. (1992). The effects of language anxiety on students' oral test performance and attitudes. *Modern Language Journal*, 76, 14 – 26.
- PRCA-24 (2016). <http://www.jamescmccroskey.com/measures/prca24.htm>
adresinden 22.05.2016 tarihinde indirilmiştir.

- Price, M. L. (1991). The subjective experience of foreign language learning anxiety: Interviews with anxious students. In E. K. Horwitz & D. J. Young (Eds.), *Language anxiety: From theory and research to classroom implications*, 166–172. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall, 1991.
- Prior, P.A. (1998). *Writing/Disciplinarity: A Sociohistoric Account of Literate Activity in the Academy*. Lawrence Erlbaum Associate, Mahwah, NJ.
- Richards, J. C. and W. A. Renandya. (eds.). 2002. *Methodology in Language Teaching: An Anthology of Current Practice*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ryan, R. L., & Deci, E. M. (2002). Overview of self-determination theory: An organismic-dialectical perspective. E. L. Deci & R. M. Ryan içinde, *Handbook of self-determination research* (pp. 3-33). Rochester, NY: University of Rochester Press.
- Salim A. (2004). Teacher's Role, Learner's Gender Differences, and FL Anxiety Among Seventh-Grade Students Studying English as a FL. *Educational Psychology*. 24(5), 711-721. DOI: 10.1080/0144341042000263006
- Samuelsson, O. (2011). *Dare to speak*. [PowerPoint slides]. Retrieved from http://www.mah.se/Arstudent/Studenthalsan/Startsida_innehall/studenthalsans-utbud/Vaga-talaVaga-tala-helgkurs.
- Saito Y. & Samimy K.K. (1996). Foreign Language Anxiety and Language Performance: A Study of Learner Anxiety in Beginning, Intermediate, and Advanced-Level College Students of Japanese. *Foreign Language Annals*, 29(2), 239-249.
- Sarıgül, H. (2000). *Trait Anxiety and Foreign Language Anxiety and their effects on learners' Foreign Language Proficiency and Achievement*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul.
- Schumann, J. H. (2004). The neurobiology of aptitude. In J. H. Schumann, S. E. Crowell, N. E. Jones, N. Lee, S. A. Schuchert & L. A. Wood (Eds.), *The*

neurobiology of learning: Perspectives from language acquisition (pp.23-43).
New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers

Scovel, T. (1991). The Effect of Affect on Foreign Language Learning: A Review of the Anxiety Research, in Horwitz, E.K., & Young, D. J. (eds.) *Language Anxiety: From Theory and Research to Classroom Implications*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall, pp. 15-24.

Shabani, M.B. (2012). Levels and sources of language anxiety and fear of negative evaluation among Iranian EFL learners. *Theory and Practice in Language Studies*, (2)11, 2378-2383. doi:10.4304/tpls.2.11.2378-2383

Sparks, R.L. & Ganschow, M. (2007). Is the foreign language classroom anxiety scale measuring anxiety or language skills? *Foreign Language Annals*, 40(2), 260-287.

Subaşı, G. (2010). What are the main sources of Turkish EFL students' anxiety in oral practice? *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 1(2), 29-49.

Şener, S. (2015). Foreign language learning anxiety and achievement: A case study of the students studying at Çanakkale University. *Turkish Studies*, 10(3), 875-890. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7732>

Tanrıöver, A.S. (2012). *Turkish EFL university students' self-perceptions of and attitudes toward foreign language speaking anxiety*. Basılmamış doktor tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Tóth, Z. (2008). A foreign language anxiety scale for Hungarian learners of English. *WoPaLP* 2, 55-78. 09.07.2016 tarihinde <http://langped.elte.hu/WoPaLParticles/W2TothZs.pdf> adresinden indirilmiştir.

Uslu-Batumlu D.Z. (2006). *YTÜ Yabancı Diller Yüksekokulu hazırlık öğrencilerinin yabancı dil kaygılarının İngilizce başarılarına etkisi*. Basılmamış yüksek lisans tezi, Yıldız teknik üniversitesi, İstanbul.

Uzun, K. (2014). *The age factor in foreign language acquisition: A comparison of the anxiety levels of high school and university students*. Basılmamış yüksek lisans tezi, Trakya Üniversitesi, Edirne.

- Ün, E. (2012). *Sources & levels of foreign language anxiety in Turkish university students relative to; Language proficiency, intentions for use and perceived barrier*. Basılmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Vancı, O.Ü. (1996). Foreign language classroom anxiety: how can we get our students to participate more? Paper presented on the International ELT Conference from Diversity to Synergy. Ankara, pp.1-19.
- Warden, C. A., & Lin, H. J. (2000). Existence of integrative motivation in an Asian EFL setting. *Foreign Language Annals*, 33(5), 535-547.
- Woodrow, L.J. (2001). Towards a Model of Adaptive Language Learning: A Pilot Study(ERIC Documents, ED456645).
- Woodrow, L.J. (2006). Anxiety and Speaking English as a Second Language. *Regional Language Centre Journal*, 37, 308-328.
- Yamashiro, A.D., & McLaughlin, J. (2001). Relationships among attitudes, motivation, anxiety, and English language proficiency in Japanese college students. In: P. Robinson, M. Sawyer & S. Ross (Eds.), *Second language acquisition research in Japan: JALT Applied Materials Series, Vol. 4* (pp. 19–33). Tokyo: Japan Association of Language Teachers Press.
- Yashima, T.(2002).Willingness to Communicate in a Second Language: the Japanese EFL Context. *The Modern Language Journal* 86, 54-66.
- Yılmaz Güngör Z. (2016). Fransızca yabancı dil öğreniminde kaygı: nedenleri ve cinsiyet faktörü, *International Journal of Social Science*, 46, 291-301. Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS3439>
- Young, D. J. (1986). The relationship between anxiety and foreign language oral proficiency ratings. *Foreign Language Annals*, 16, 439 – 445.
- Young, D.J. (1990). An investigation of students' perspectives on anxiety and speaking. *Foreign Language Annals* 23 (6), 539-553.
- Young, D.J. (1991). Creating a low-anxiety classroom environment: What does language anxiety research suggest? *Modern Language Journal*, 75 (4), 26-39.

Zappa-Hollman, S. (2007). Academic presentations across post-secondary contexts: the discourse socialization of non-native English speakers. *The Canadian Modern Language Review* 63 (4), 455-485.

Zhang, R.& Zhong, J. (2012). The Hindrance of Doubt: Causes of Language Anxiety. *International Journal of English Linguistics* Vol. 2, No. 3; June 2012 doi:10.5539/ijel.v2n3p27 URL: <http://dx.doi.org/10.5539/ijel.v2n3p27>.

Zheng, Y. (2008). Anxiety and Second/Foreign Language Learning Revisited. *Canadian Journal for New Scholars in Education*, 1(1), 1-12. 09.07.2016 tarihinde

EKLER

Veri Toplama Araçları (A) Kişisel Bilgi Anketi

Thank you for taking the time to complete this survey. Answer in terms of how well the statement describes you.

Personal Information

1.Name: .....

2.Age: .....

3.Gender: Male ( ) Female ( )

4.Place of birth: .....

5.Nationality: .....

6.Country you grew up in: .....

7.Country you currently live in: .....

8.How long have you lived in this country? .....

9.Have you lived in an English speaking country? **If (yes)**

10.Which countr(ies)? ( ) England ( ) The USA
( ) Australia ( ) Other .....

11.How long? ( ) Less than one year ( ) 1-3 year
( ) 4- 6 year ( ) More than 6 years

12.Have you lived in other countries? **If (yes)**

13.Which countr(ies)? .....

14.How long? ( ) Less than one year ( ) 1-3 year
( ) 4- 6 year ( ) More than 6 years

Education and Occupation

15. I completed my Ph. D degree in ( ) Domestic-Turkey ( ) Abroad

16. Last degree earned: .....
17. Specialization: .....
18. Current job and experience (how many years): .....
19. I have been teaching for Less than one year 1-3 year
 4- 6 year More than 6 years
20. I use Turkish English Both in my lectures.
21. How many International symposiums/conference have you attended so far?
 1-3 4-6 7-9 More than 10
22. Do you have any teaching experience in abroad? If (yes)
23. Which country? .....
24. How long? .....
- Languages**
25. Native language: .....
26. How do you rate your English proficiency?
 Beginning Intermediate Advanced
27. Do you know any other language? If (yes)
28. Which language(s): .....
29. Proficiency level: Beginning Intermediate Advanced

(B) Mülakat Soruları

1. How do you feel, when attending International academic conferences?
2. What bothers you the most when attending International academic conferences?
3. During your oral/poster presentation is there any kind of problems you are facing, that would make you feel nervous or anxious?

4. Do you know the reasons cause makes you nervous or anxious when you speak in English in front of public or in your oral presentation process? If yes, how do you overcome it?
5. Have you ever spoken to an English-speaking foreigner in English? If you have, how do you feel and reacted? If you don't, what do you your reaction might be?
6. Do you want to improve your English ability? What kind of activities could be provided to you in order to improve your English ability?
7. Are you self-motivate in speaking English? Would you pressure yourself to pursue errorless and fluent English?
8. Do you want to present your paper in your mother-tongue, if you have a chance? Why?

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı	Seda ARSLAN HAN
Doğum Yeri	19 Mayıs, Samsun
Doğum Tarihi	07.07.1988

LİSANS EĞİTİM BİLGİLERİ

Üniversite	Kafkas Üniversitesi
Fakülte	Fen Edebiyat Fakültesi
Bölüm	İngiliz Dili ve Edebiyatı

YABANCI DİL BİLGİSİ

İngilizce	KPDS 95
-----------	---------

İŞ DENEYİMİ

Çalıştığı Kurum	Milli Eğitim Bakanlığı
Görevi/Pozisyonu	İngilizce Öğretmeni
Tecrübe Süresi	5 Yıl

İLETİŞİM

E-mail	seda-arslann55@hotmail.com
--------	----------------------------